

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 c

Kelyleben háshoz kérdve:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadónál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség bérletek visszatérítését
 vagy megfizetését nem vállalja.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadónálban intenzív.

Magyar szék ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 16.

Ujabb követelések.

(K. Ö.) Az osztrákok a magyar politikai viszonyokat újabb követelések támasztására akarják kihasználni.

Ismeretes, hogy az osztrák képviselőház két bizottsága előtt folynak a tárgyalások a vámtarifáról és a kiegyezésről.

A vámügyi bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vámtarifatervezetben megállapított agrárvámok nem elégségesek a mezőgazdasági termelés védelmére. Azokat tehát emelni kell. És mivel a vámügyi bizottságban az agráriusok többségben vannak, ez az állásfoglalás nemcsak akademikus jellegű, hanem oly természetű, melylyel komolyan foglalkozni kell.

Az osztrák közvélemény meg is mozgult erre a határozatra és mi sem lehetünk közömbösebbek a dolog iránt, mely tulajdonképpen a mi bőrünkre megy. Az osztrákok ugyanis azt mondták, ám jó, csak emeljék az agrár-vámokat, nem törődünk vele, ha ugyanabban az arányban emelik az iparvámokat is.

Ebből az elrendezkedésből kifolyólag több kérdés szorul tisztázásra.

Először is mi lesz a kiegyezéssel? Tudunk-e az osztrákkal kiegyezni, ha oly vámtarifával jönnek a kormányok az országgyűlések elé, mely lényegében különbözik attól a vámtarifától, melyet már ismerünk. Azt mindenki beismeri, beis-

merete maga a kormány, hogy a vámtarifa-tervezet nem tökéletes alkotás.

Kompromisszumnak az eredménye, mely csak az opportunitás alapján elégíti ki az agrár és ipari érdekeltségeket. Beláthatatlan zavarokra adhat okot az egyoldalú változtatás. A kormányok, melyek úgy ahogy megegyeztek, újból felvehetik a tárgyalás fonalát. A jelen politikai viszonyok között, hogy ez mit jelent, nem szükséges kiemelni.

Erre rámutatni azért volt szükséges, mert a külföld szemében Magyarország az, mely ridegen elutasítja magától a kiegyezést.

A második kérdés, mi lesz a vámtarifával? Az ellen nekünk nem lenne kifogásunk, hogy az agrár-vámokat emeljék. Mert ha az emelés előnyére van az osztrák mezőgazdaságnak, a magyar mezőgazdaságnak sincs hátrányára.

Csak kettő veendő figyelembe. Ha az osztrák agráriusok oly erősek, hogy most utólagosan is arra képesek, hogy az agrár-vámok megváltoztatására befolyjanak, akkor a magyar kormány semmivel sem menthető taktikai bottlást követett el, mikor az agrár-vámok fejében elfogadta az ipari vámok felemelését.

Ezt kivívták volna az osztrák agráriusok a magyarok hozzájárulása nélkül is. Csak rájuk kellett volna bízni a dologot. Azután ha az agrár-vámok emelése után most újból emelnék az ipari vámokat, hová fogna az vezetni? Ki kötne velünk kereskedelmi szerződéseket? Azok az államok bizonyára nem, melyeknek

fogyasztó piacait nélkülözni nem szeretnők.

Nekünk az autonóm vámtarifa megállapítása kezdetén is az volt az álláspontunk, hogy az agrár-vámokat összehangzásba kell hoznunk az ipari vámokkal. Ezt nem úgy képzeltük, mint ahogy azt a kormányok megcsinálták. T. i. hogy behozták az agrár-vámokat és ennek megfelelően emelték az ipari vámokat. Ez az eljárás máris az ipar javára billentette a vámvédelmet. Holott úgy kellett volna megcsinálni a dolgot, hogy meghagyván az ipari vámokat a mai magasságukban, kizárólagosan az agrár-vámvédelmet kellett volna az új autonóm vámtarifában statuálni.

Ezen most már túl vagyunk. Most csak arról van szó, hogy állást foglaljunk az osztrákok újabb követelése ellen. Olyan követelések ezek, melyek ha megvalósulnának, úgy meg lehet huzni a lélekharangot a magyar mezőgazdaság felett.

A magas ipari vámok, melyeket az új autonóm vámtarifa tartalmaz, amugy is megnehezítik a kereskedelmi szerződések kötését az agrárérdekek szempontjából. Ezért nagyon helyes nyomon haladt az O. M. G. E., mikor azt az elvi döntést hozta, hogy az agrár-vámok az új vámtarifában minimális tételeknek tekintessenek. Ezekből tehát ne lehessen engedni.

Az új vámtarifa a közzé tett alakban csak félig-meddig elégíti ki a magyar érdekeket. De hogy azon még változtassunk az osztrákok javára, merőben képtelen követelés.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Apró képek Szmezsányi püspökről.

A nagy emberek sajátsága, hogy bárminő tükörben is mindig nagy embernek látszanak. És ha egy tükörnek szétördelt darabjaiban nézzük őket, akkor is minden egyes tükördarabban az egész nagy ember látszik, csak hogy több oldalról s így bizalmasabban, igazabban.

Az alábbiakban néhány ilyen apró tükörképet mutatunk be új püspökönkéről. Valamennyiben ő tündöklék felénk a maga igaz nyitásban, csak hogy bizalmasabban, otthoniasabban. Városunk első polgára, egyházmegyénk atyja immár, illő tehát, hogy közelebről is megismerjünk.

A szeretet apostola.

Szmezsányi püspök jelszava a szeretet. Az apostoloknak méltó utóda ő, a ki ezzel az egy fegyverrel kezében ment a szépei püspöki székbe, a nemzetiségektől lakott vidékre, hogy ott a magyarságnak helyzetét erősítse.

Hivei közt legkevésbé voltak a magyarok. A többség tót és német, részben rutén és lengyel is. És hogy ez a soknyelvű lakosság hive ma a magyar államnak, az jórészt Szmezsányi püspök bölcs kormányzatának tulajdonítható.

Az ottani mélyen vallásos népnek mindenfelé a szeretetet hirdette s a vallásosságot a hazafiságtól elválaszthatatlanul oltotta a szívekbe.

Arvamegyében bérmaútjában a szavakkal jelölte ki az utat, melyet a magyar állam minden igaz fiának követnie kell:

»Vallásukhoz rendületlenül ragaszkodva, igyekezzenek a magyar nemzeti állam ügyét minden erejükből előmozdítani.«

A szeretetnek pedig valóságos apoteozisa a következő néhány mondat, melyet új püspökünknek iglói híveihez intézett nagyszabású beszédjéből közlünk:

Onök itt ily nagyszámban jelentek meg előttem, hogy szívük őszinte érzelmeinek kifejezést adjanak, kezökben tartva a világító szövétnéket, melyek eloszlatják az éji sötétséget. Én is világító szövétnékek jöttem önök közzé: a keresztény kath. hit, remény és szeretet szövétnékekével. Ezzel a szövétnékek eloszlatja el Krisztus Urunk két ezer évvel

előtt a pogányság sötétségét; ezzel a szövétnékek akarom én híveimnek szívét felgyúlasztani, hogy szíveikben a krisztusi hit, remény és szeretet lobogjon fel, hogy ezen hit és szeretet világító és melegítő lángja kigyúlaszsa az ő szíveikben a hazafiú és polgári erényeket, hogy ezen erények világítsanak úgy a városban, mint azon szövétnékek, melyeket most kezeikben tartanak.

Gyúlaszszák lángra kedves híveim a hit, remény és szeretet tűzét szívükben, éljen lelkekben az Istenbe vetett hit, éljen benne a jobb jövő reménye és mindenekfelett a szeretet. A szeretet, melyről az apostol mondja, hogy, ha az nincs, akkor a többi olyan, mint a csengő ércz és zengő czimbalom.

Szeretet hassa át szíveiket, szeretet Isten iránt, szeretet a magyar haza és nemzet iránt, szeretet kedves városuk iránt, szeretet embertársaik iránt, hogy így a szeretet hevével lelkesítve, a szeretet kötelékével polgártársaikkal egyesülve a keresztény hit, remény és szeretet jelszava alatt nagygyá, virágzóvá tehessék a kedves várost.

*

LAWN-TENNIS cipők, övek, angol fehér és színes mellények, esőkabátok a legnagyobb választékban kaphatók:

Róth M. utóda

kalap- és uri-divat üzletében.

Színes és fehér ingek dus választékban és méret szerint is készíthetők. — Férfi-, női- és gyermek **czipők** kizárólag a legjobb hazai készítmény!

PANAMA-KALAPOK!

Az Apponyi-válság.

Budapest, május 16.

Széll Kálmán ma délelőtt ő felségénél kihallgatáson volt, hogy *Apponyi* számára valami formában elégtételfélét eszközöljön ki. Pozitív értesülések szerint ő felsége hajlandó ezt megtenni. A módja vagy az lesz, hogy ő felsége külön kihallgatáson fogadja *Apponyit*, vagy pedig *meghívja udvari ebédre* és ott fog vele nyilvánosan társalogni. A király ezzel bocsátotta el *Széll* Kálmánt, hogy külön fogja értesíteni végleges elhatározásáról.

A szabadelpártban 53-an voltak, akik *Apponyival szolidaritást vállaltak* és a jövő héten kiléptek volna a pártból, ha *Apponyi* hétfőig nem kapott volna elégtételt.

A Reichsrath munkaképessége.

Az osztrák képviselőház munkaképessége ismét leáldozóban van. Egyik bécsi félhivatalos könyvatos erről a tényről a következőket írja: A képviselőházban egyre tart a kedvetlenség. Ez minden körülmények között sajnálatos állapot. Ez alatt az állam és a nép érdeke egyaránt szenved. Ha a bajon hamarosan nem segítenek a legfontosabb politikai feladatok megoldatlannal maradnak. A népet elkeseredés tölti el a parlamenttel szemben, mely feladatát ily rosszul fogta fel és képtelen hivatását betölteni. A kormány tehetetlenül áll ezekkel a jelenségekkel szemben. Egy darabig Magyarországgal szemben aránylag kedvező volt; most komoly a veszedelem, hogy a játszma, melyet majnem megnyertünk, vagy legalább megnyerhettünk volna, semmis lesz ismét.

Lueger a Jövendőben.

Érdekes cikket közöl *Bródy* Sándor nagy reklámmal szerkesztett lapja, a *Jövendő* Lueger Károlyról. Minden megjegyzés nélkül átveszünk belőle Bécs polgármesterének következő szavait:

— Magyarország süllyedésének, tönkre-

menésének, minden bajának fő oka az ország elzsidósodása. Az ötvenkrajczáros magyarság (Judeomagyar) kiszípolozta az országot gazdaságilag és erkölcsstelené tette az egész társadalmi életét. Nálunk is így történt volna, ha mi az utolsó percben talpra nem állunk és minden erővel meg nem akadályozzuk a zsidó nyavalya terjedését. Mindennek pedig legfőbb mozgatója magunkól a végképpen elzsidósodott sajtó, a melynek gyalázatos üzeméről csak megvetéssel nyilatkozhatom. Magyarország a romlás lejtőjén van és elpusztul feltartóztatatlannal, ha fel nem szabadítja magát a zsidók átkos hatalma alól és nem lép a komoly belátás és érett politikai gondolkodás terére.

Pikáns izt ad a nyilatkozatnak, hogy éppen a Jövendőben jelent meg, melynek szerkesztője, *Bródy* Sándor, a nagyváradi szinpadról jelentette ki, hogy ő faj-zsidó.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 16.

Elnök: Tallián Béla.
Az irományok előterjesztése után

A tisztviselők fizetése.

Nessi Pál: Megindokolja azt az indítványát, amelyet néhány nap előtt tett a tisztviselők fizetésrendezésének törvényjavaslatát illetőleg, annak napirendre kitűzése iránt. A pénzügyminiszter folytonosan nagy hangon azt mondja, hogy a fizetésrendezés az állam érdekében szükséges.

Pozsgay Miklós: Es affektálva.

Nessi Pál: Affektálva, mert ha olyan nagyon szíven hordja a dolgot, már rég megvalósíthatna volna. Utal a pénzügyminiszter egyik legutóbbi beszédére, mely szintén igen sürgősnek mondja a javaslatot. Es mindennek dacára a kormány nem akarja tárgyalatni a javaslatot. Reméli, hogy indítványát a miniszterelnök elfogja fogadni. Az indítvány nem jelent egyebet, mint bebizonyítása annak, hogy a függetlenségi párt minden komoly munkára, minden szükséges törvényjavaslat tárgyalására — mint ezt pártunk vezér — *Kossuth* Ferenc is kifejtette — kapható, csak egyre nem: az ujonczjavaslatokra. Azt a vadat, amit a minisz-

terelnök a tisztviselők küldöttségének a fogadásakor az ellenzékre mondott, a leghatározottabban visszautasítja. (Elénk helyeslés a szélsőbalon.) A miniszterelnök eljárásából azt látja, hogy elvesztette lába alól a talajt s most kapkod, mint a vízbeülő.

Széll Kálmán: Talán *Nessi* után!

Nessi Pál: Utánam ugyan hiába kapkodna, én ugy sem segítenék.

Sebess Dénes: Kapkod az *Andrássyak* után.

Barta Ferenc: Meg *Tisza* után.

Nessi Pál: Kereken visszautasítja azt a feltevést, mintha az ellenzék akadályozná meg a javaslat tárgyalását. Ha a miniszterelnök oly nagyon a szíven viseli a tisztviselők érdekeit, tessék elfogadni indítványát és tűzze ki napirendre a javaslatot. (Ugy van! a szélsőbalon.) A javaslaton ugyan több változtatás lesz szükséges, valamint ezzel kapcsolatban fog kelteni tárgyalni a szolgálati pragmatika, valamint a fegyelmi eljárások kérdését is. (Ugy van! a szélsőbalon.) A tisztviselők függetlenségének megővésére minden módot meg kell adni a legszélesebb alapon, mert csak a független tisztviselő állhat hivatásának magaslatán. (Ugy van! a szélsőbalon.) Még egy pontra óhajt ráterelni: a tanítók fizetésrendezésére. E dolgot szánalni kell mielőbb. Ugyszintre a telekkönyvvezetők fizetését is. Ezután kiterjeszkedik a fizetésrendezés minden ágazatára, amely egyaránt fontos. Hiszi, hogy a miniszterelnök bensőleg meg van győződve az ellenzék álláspontjának igazságáról, de valami láthatatlan erő arra kényszeríti, hogy makacsul ragaszkodjék állásfoglalásához. Elismeri a miniszterelnöknek nagy tehetségét, de az ország javára még sem képes alkotni.

Molnár Jenő: Mert nincs alkotó ereje.

Nessi Pál: Ajánlja elfogadásra javaslatát.

Széll Kálmán: *Nessi* azt mondta, hogy a kormány nem foglalkozik a fizetésrendezéssel, amint azt a kérdés konolysága megkívánja. (Ugy is van! a szélsőbalon.) Hát ez nem így van. Az a kormány, amely 20 milliót képes volt belevenni a költségvetésbe, bizonyára szeretettel viseltetik a tisztviselők iránt. A kormánynak érdeke, hogy megoldják e kérdést.

Felkiáltások a szélsőbalon: Hol van megoldva?

Széll Kálmán: Es a kormány megoldotta e kérdést, letette a Ház asztalára is, de annak tárgyalását az ellenzék késlelteti. (Viharos elmentmondások a szélsőbalon) O a tárgyalások sorrendjét meg nem változtathatja. (Hosszas zaj a balon és szélsőbalon.) Allítja, hogy a tisztviselőről a kormány gondoskodott és mihelyt a napirend többi tárgya le lesz tárgyalva, elintézik e javaslatot is, de a napirendet a kisebbség akarataért meg nem változtatja és ezért az in-

A püspök könyvtára.

Mondd meg, melyik szobára fordítod a legtöbb gondot s megmondom, milyen a műveltség.

Szmrecsányi püspök összes szobái közül legtöbb gondot fordít a könyvtár-szobára. A lehető legkésebben: az emberi szellem igazi remek-műveivel van ez a szoba díszítve. Evente százakat fordít a püspök a hazai és külföldi irodalom legjelesebb termékeinek beszerzésére, folyóiratokra.

Könnyű ilyen módon igazán az európai műveltséggel lépést tartani; s ha még hozzá vesszük, hogy új püspökünk több nyelvet tökéletesen bír, akkor bizonyosak lehetünk, hogy e tekintetben is méltó utódja lesz nagy elődjének, *Schlauch* hibornoknak.

Farbarik gazda.

Van a szepesi püspökségnek egy öreg, hű cselédje, a ki immár négy püspököt szolgált becsülettel. Az ötvenes években, *Zaboyszky* püspök alatt már szolgált, aztán *Samassa* József, a mostani egri érsek, majd *Császka* György, jelenleg kalocsai érsek, végül pedig *Szmrecsányi* Pál lett a gazdája; mindenik új ura magasabb méltóságra emelkedett a szepesi püspökségből. *Farbarik* hiven, becsülettel szolgált valamennyit, a mig birta s most 90 éves korában először szökött szemébe könny.

Akkor történt, mikor *Szmrecsányi* püspök nagyváradi püspökké kin. vezetéséről értesült.

Az öreg már nem olvashatta a hirt a lapokból, évek óta megvakulva éli napjait a szepesi püspökség savniki uradalmán. Valamelyik fiatal pap járt az öreg háza táján s úgy mondta el neki az ujságot.

A vak öregnek egyszerre könnybe lábbadt a szeme.

— Már csak ettől a hirtől megkímélhetett volna az Isten, mormogta. Lukább ne is hallhatnám már, hiszen úgy se látom . . .

— Ej, öreg, csak nem fog itt 90 évvel még sirni. Hiszen inkább örüljön neki, hogy ilyen jó hirt hallhat a püspökről.

— Dejszen, nem jó hír az nekem. Lássa főtisztelendő úr, összes gazdáim közül tőle tapasztalom a legtöbb jót. Mikor Isten elvette szemem világát — nem panaszképpen mondom, áldott legyen az ő szent neve mindörökké — akkor a püspök úr öméltsága jött hozzám vigasztalni. Egy néhány szóval ugy elfeledtettem minden keserűségemet, mintha az édes anyám beszélt volna hozzám. Adott kegydíjat, a melyből gondatlanul megélek. Adott mindig saját pinczéből bort — kell az a magamfajta hervadt kórónak harmat helyett. S a mi még több: valahányszor *Savnikra* jön, az ő fényes palotájából mindig ellátogat az ő öreg *Farbarik*jához — hát hogyne siratnám meg a távozását? Nem is állom én ezt a vilá-

got, elmegyek, de messzebb, messzebb mint *Váradra* . . .

A szegények könnye a legszebb ékszere azoknak, kik velük jót tettek.

Szmrecsányi és a rőndér.

Rőndnek muszáj lönni *Szepesváralján* is, mondja az ottani rendőrség; a rőndnek pedig első feltétele, hogy a rőndőr erélyesen nyomozzon.

Valami hetivásár alkalmával egy károsult tót nekikeseredve ballagott a városházára s eladta, hogy valami Istentől elrugaskodott batyár ellopta 32 koronáját. Legyen olyan szíves a tekintetes főkapitány úr, akasztassa fel azt a gazembert, de rögtön.

— Hát aztán hol a tolvaj?

— Ott, ahol a pénzem: sehol. Elszaladt.

— Merre felé szaladt?

— Úgy láttam, a *Lőcsei* országnak vágott.

Ennyi elég egy erélyes rendőrségnek. A tekintetes főkapitány úr menten kiadta a parancsot a legélelmesebb rendőrőrmesternek, hogy meujeu azonnal *Lőcse* felé erélyesen nyomozni.

Az őrmester oldalára csörrentette rezes fringiját s erélyes nyomozó lépésekkel megindult *Lőcse* irányában. Valami félóra hozszat nyomozott a nélkül, hogy félreismerhet-

ditványt el nem fogadja. (Helyeslés a jobboldalon, nagy zaj a szélsőbalon).

Visszautasítja a pénzügyminiszter megvadását, mintha ő affektálva bána a javaslatot. Ami az ő megvadását illeti, olvassa el Nessi a Magyar Nemzetnek cikkét, hogy mit mondott ő a tisztviselőknél. Ha azt elolvassa, meg fogja látni, hogy ő az ellenzék nem vándolta meg. Csupán kifejtette azt a való tény, hogy a tárgyalásokat az ellenzék akasztja meg. (Zaj zaj a balon és szélsőbalon). Ami a kapkodást illeti, arra csupán azt jegyzi meg, hogy ő mindig egy és ugyanazon állásponthoz ragaszkodik már négy hónapja, nem lehet tehát azt mondani róla, hogy kapkod. Különben is egyikük az ellenzéken azt állítja, hogy kapkodok, a másik, hogy makacs vagyok.

Andrey Gyula: Makacsul kapkod. (Nagy derűtlenség).

Szell Kálmán: Legyen az önök nézete szerint. En meg vagyok győződve, hogy helyes uton járok és arról le nem térek. Ami a multa vonatkozó működésemet illeti, csupán néhány dologra hivatkozom. A közigazgatás terén végzett reformokra, a hozott törvényekre, a gazdasági kiegyezésre. Az ellenzék vegye ahogy akarja működését, ő azonban meg van győződve róla, hogy működése hasznos volt az országnak és helyét mindaddig el nem hagyja, míg azt az ország érdekében kívánatosnak tartja. (Zajos helyeslés és éljenzés jobbról).

Nessi Pál: Nem fogadja el a miniszterelnök választását és ismételtén ajánlja indítványát. (Helyeslés a szélsőbalon).

Elnök: Jelenti, hogy 20 képviselő névszerinti szavazást kért az indítvány tudomásul vétele felett s egyben a szavazásnak hétfőre való halasztását kérik. Az ülést öt perczele függeszti.

Szünet.

A határidő-üzenet.

Szünet után

Elnök: Az ülést megnyitja. Következik a kérvények tárgyalása. A gabona határidő-üzenetről. Kíván-e valaki hozzászólni? (Nem! Nem!) Mintán senki sem kíván, a vitát bezárja.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Elismeri, hogy a fedezetlen határidő-üzenetben járattalok is vesznek részt, de még sem fogadhatja el azt az indítványt, hogy az teljesen töröltessék. Hajlandó mindent elkövetni a visszaélések megszüntetésére. Kéri a Rakovszky által benyújtott és Wilczek által módosított határozati javaslat elutasítását.

A Ház többsége nozzájáról a miniszter indítványához.

A kulisszák mögöl.

— Fővárosi tudósítónkól. —

Budapest, május 16.

A folyosó izzott. Pénteken volt ez, annak a hatásából, hogy a király Apponyi Albert gróf elnököt a csütörtöki udvari estén mellőzte. A legelső, a ki a Házban megjelent, Apponyi Albert volt, a kit csakhamar Szell Kálmán kormányelnök követett nyomon.

Egy csapásra megeléknült a folyosó is és folyt a diskusszió a tegnapi esti eseményről, a mig odabent az elnöki szobában a kormány feje a Ház elnökével konferált.

Verzió-verziót ért, nézet-nézetet váltott fel, és az utóbbiak abban az egyben egyetértettek, hogy az elnök mellőzésével sérelem esett a Ház tekintélyén.

— Felirunk a királyhoz — hangoztatta az ellenzék egy intrazigens tagja — mert ez gravamen, a melyért elégtételt kell a törvényhozás alsó házában kapnia.

A hírek szárnyalása megindult ismét. Apponyi nem vágja zsebre a dolgot — így szólott az egyik verzió, a mig a más hír azt tudatta, hogy az elnök lemond és újra való megválasztásával szerez magának elégtételt. Csakhamar azt kolportálták, hogy a Tisza-frakció ezt az utóbbi modust nem fogadja el, mert nem akar a korona ellen demonstrálni. Majd azt beszélték, hogy a király Apponyi gróftól a legközelebbi udvari ebédén hosszabb megszólítással tünteti ki.

— Ez nekünk nem elég — erősködtek a függetlenségek, a mire a jobb folyosóról az az értesülés került közforgalomba, hogy Szell kormányelnök Apponyinak még ma audienciát eszközöl ki a Felségnél és ezzel a dolog elintéződik.

— Hátha Szell Kálmánt sem fogadja a király? — vetették fel a kérdést, és a gyors válasz erre az volt:

— Akkor majd Fejérváry bárót küldjük fel, hogy most már nemcsak Apponyinak, de Szellnek is szerezzen elégtételt.

— Hátha a király ma azért nem fogad, mert a tegnapi est kifárasztotta?

— Akkor majd holnap fogadja — volt a felelet. Erre azonban a függetlenségi pártiak

kijelentették, hogy holnapig nem várnak az elintézésrel, a mikor már ma akarták szóba hozni a dolgot, illetve Apponyi házelnök mellett tüntetni.

Az első fecske, a félhivatalos kommuniké jelent meg, a mely olyat czáfolt, a miről szó sem volt, hogy nem áll az, mintha Szell kormányelnök meg Apponyi Albert gróf lemondtak volna. De még ezt is visszavonták csakhamar.

Akcióba lépett a néppárt is. A mellett foglalt állást, hogy Apponyinak elégtételt kell szerezni. Majd a közjogászok léptek fel, diskutálván, hogy az elnöknek csak a képviselőház bizalmát kell bírnia.

Ossze-vissza kavarogtak a hírek, az eszmék, a kombinációk, a verziók, a formulák, folyt a mentés pro és kontra. Szóvá kell tenni a dolgot, nem kell szóvá tenni, de azért elintézni valahogy mégis muszáj.

Két óra lett, az ülés befejeződött, a dolog azonban még mindig függőben maradt.

* * *

Az előző napokat a Duna-ünnepély foglalta le. A folyosón véleményt cseréltek arról, ki milyen mértékben hallotta a Gotterhalte ellen való tüntetést.

— En — így szól bele a vitába *Noposa* Elek báró — tagadom, hogy tüntettek volna, mert nem hallottam.

— Persze, hogy nem hallottad — förmedtek reá az ellenzékiek — a mikor a fülkagylódat zsebre vágta. Bizony erősen a füldehez szoritottad, a mikor Szell beszélt a minap.

* * *

— A kormányzással merőben ellenkezik a passiv resistencia! — ezzel szólította meg Szell Kálmán miniszterelnököt az egyik ellenzéki honatya.

— Hát akkor lépjenek ti a passzivitásba — vág vissza Szell, hozzáfűzvé — és akkor mi aktivakká leszünk.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 krétt. Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 krétt. Más időben 50 kr.

len vásári nyomokon kívül egyebet kinyomozhatott volna az országuton, mikor végre Pazsicsa falu környékén meglátott a távolból egy sétáló alakot.

Ez lesz az erélyesen kinyomozandó alak! Nosza hóna alá kapta a fringiját s nehogy a »tolvaj« megszökjék előle, torkaszakadtából orditozni kezdett:

— Csekáj! Hé, csekáj.

Az alak zavartalanul sétált tovább. Az őrmester úr rikkantott utána magyarul, németül és tótlu, egyikre sem állt meg. A rendőr most már egészen bizonyos volt a dolga felől. Kirántotta a kardját s vitézül a »menekülő« mellé iramodott. Rá is tette volna a kezét, de az illető egyszerre visszafordult s mosolyogva nézett az őrmesterre. Az csak akkor ismert rá: Szmrecsányi püspök volt.

— Hova olyan harcziás kedvlen, vitéz őrmester ur?

A rendőrnek még a sipkája is elpirult zavarában; a kirántott kardot zsebre akarta

tenni, aztán egyet sodrott bajuszán s kivágta vitézül:

— Méltóságos uram, csak éppen jó reggelt jöttem kívánni.

Igazi barátság.

A Felvidékről való egyházmegyénknek egyik érdemekben kiváló tudós papja, akit még az iskola padjai óta igazi őszinte barátság szálai fűznek Szmrecsányi püspökhöz, aki most püspöke, atyja lett régi ifjúkori kedves barátjának.

Egy évtizeddel ezelőtt bérma-uton járt egyházmegyéjében Szmrecsányi püspök s utközben valami elhagyott falucskába ért kíséretével. A faluban a papon, jegyzőn és tanítón kívül nincs nadrágos ember.

Nagy volt azért a csodálkozása a plébánosnak, mikor értésére adta a püspök, hogy a bérálás után látogatást akar tenni a faluban.

— Talán téved Méltóságos uram, mert a mi falunkban nem lakik semmiféle mágna vagy

földesúr, ahol látogatást tehetne Méltóságod, nincs itt még szolgabíró sem.

— Nem tévedek, mert jól tudom az én kedves iskolakori pajtásomtól, hogy itt lakik az ő édes anyja, egy szegény özvegy asszony, kinek minden vagyona és büszkesége az ő pap fia, aki nekem régi kedves barátom.

Es amint elvégezte dolgát a templomban, meglátogatta azt a szegény özvegy asszonyt, aki nem tudott hová lenni az örömtől és bámulattól, hogy szegényes hajlékába vendégül tért be a hatalmas főúr, a nagy egyházfejedelem.

*

Ime, új püspökünk tükörképekben. Egyik képen sincs egyedül; mögötte egy angyal áll: a szeretet.

Nagy végkiárusítás!

Wladár János

legolcsóbb bevásárlási bazárja

NAGYVÁRAD, Fő-utca

(Nyiri-ház.)

Tisztelettel hívom fel a n. é. közönség szives figyelmét a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett bazárüzletemre, hol mindennemű disztárgyak, juksz-czikkek, szalon-tűzijátékok, bűvészeti-czikkek továbbá a legszebb valódi tajték-pipák, szipkák és dohányzószerek, asztalfutók és szobadiszkek az olcsóságban utólérhetetlen árak mellett bocsátatnak a m. t. vevőközönség rendelkezésére. Szives pártfogást kérve, maradtam

Képes levelező lapokban dús választék

242.

kiváló tisztelettel

Wladár János.

Robespierre utódai.

— A francia vallásüldözés. —

A francia katolicizmus nehéz napjairól újabb a következő francia tudósításokat olvassuk:

„Társadalmi reform.”

Combesék azt a nevet adták vallás elleni eszeveszett őrvongásuknak, hogy társadalmi reformot hajtanak végre. Hát hogy ez a társadalmi reform mennyire üdvös és kívánatos volt különösen a szegény, elhagyatott munkásokra, proletároknak, azt mutatja az alábbi kimutatás.

Hét, találmányra kikapott éjszak-franciaországi városról szól a krónika mindössze. E hét város: Lille, Cambrai, Donai, Dunkerque, Hazebrouck, Valenciennes, Avenes, a melyekben a kormány rendeletei folytán feloszlatott kongregációk a következő intézeteket tartották fenn, jobbára ingyen:

Tanintézetek: 259 iskola, 1131 osztálylyal, a melyekben 1304 nővér nevelte a nép gyermekeit.

Népműhely 32 állott fenn 70 szerzetessel, kik az ipar oktatást szolgálták.

Arvházak: 47 osztálylyal, 131 szerzetessel.

Kisebb-nagyobb kórház: 101, 682 irgalmas nővérral. Összesen 523 jótékony és tanintézet, melyek mind a nyomorban segítettek s melyeket most egyszerre megsemmisített a »társadalmi reform«.

S mit tudnak helyébe adni a szabadkőművesek? Sivár babonákat, egyébként pedig az éhezőknek éhséget, a betegeknek humánus jelszavakat, a tanulatlan gyermekeknek üres iskolafalakat.

Ez a Combes-féle szabadkőműves társadalmi reform.

Templomi botrány.

Újabb egyes szabadkőművesek a templomi botrányokkal akarnak hírhedségre szert tenni. Ilyen eset volt Aubervilleben.

Coubé abbé, volt jezsuita atya akart nemrég szentbeszédet tartani s mottóul választotta az Ave maris Stella következő mondatát: Monstra te asse Matrem.

Alig beszélt öt percig, egy kisebb csoport szabadkőműves közül felkiáltott valami Téry Gusztáv nevű:

— Coubé polgár, önnek nincs joga beszélni!

Leirhatlan zaj támadt erre. Coubé folytatni akarta beszédjét, Téryék erőszakkal kívánták a szószékről eltávolítani, ami meg a templomi közönséget felingerelte s valamennyien a megtámadott pap védelmére siettek. A szabadkőművesek bottal akartak utat törni a tömegben keresztül, a miből botrányos verekezés keletkezett, úgy hogy a rendőrséget kellett segítségül hívni. A rendőrök láttára a botrányhősök jó része elszéledt, Téry alig hatodmagával maradt ott s ő is egyszerre igen megszelídültek. Valaki meg is jegyezte a hallgatóságból:

— Ugy látszik, ezek csak asszonyokkal szemben vitézkednek.

A rendőrség a bent rekedt botránycsinálókat letartóztatta és aztán lehetett az istenitiszteletet tovább folytatni.

Ezt bizonynyal úgy hívják a Nagykeleten, hogy ez a társadalmi reformhoz szükséges türelem.

Párbaj és egyebek.

Rohonczy Gedeon képviselővel esett meg a dolog. Mikor a Duna-ünnepélyen egy leányt a tömegben keresztül anyjához akart segíteni, rászólt egy alak:

— Micsoda impertinencia ez?

Rohonczy elkérte az illetőnek névjegyét; ez állott rajta: **Parraghy** Vilmos ügyvédjelölt, Váci-utca 53. Aztán átadta s névjegyét Ivánka Oszkárnak és Jekelfalussy Zoltánnak, intézzék el a dolgot.

Ezek azonban meglepetéssel vették észre, hogy a névjegyre rá volt már írva: **segédeim** Arkay Ferencz és Sembery István. Már ez gyanus volt; mikor aztán a segédek Parraghyt lakásán keresték, nem találták honn, de találtak az íróasztalán még egy hasonlóan preparált névjegyet. Ebből világosan kitudott, hogy Parraghy egyenesen krakélerkedő szándékkal ment ki a Duna-ünnepélyre. A mint ezt Rohonczy megtudta, rögtön félbeszakította a lovasias eljárást és Parraghyt feljelentette az ügyészségnél. Feljelentésében többek közt a következőket mondja:

Ha már a törvény által tiltott párbajozást a nálunk divó társadalmi nézetek folytán nem is sikerült megakadályozni, mégis azokat, akik a komoly alapon nyugvó társadalmi felfogást arra használják fel, hogy *kihívó viselkedésük és krakélerségük által kényszerítsék a velük véletlenül érintkezésbe jövőket, hogy őket lovagias afférek hőseivé avassák* és ezt tervszertileg, előre megfontolt szándékból teszik, nem szabad e társadalmi felfogás védelmé alá helyezni, hanem *ki kell őket szolgáltattani a törvény teljes szigorának.*

Rohonczy Gedeontól, a kinek eddig éppen 23 párbaja volt, jól esik ezt a férfias, erélyes nyilatkozatot olvasnunk. Jó lenne a párbajellenes szövetségnek is figyelembe vennie e sorokat s levonnia belőle a következtetést.

A párbajellenes szövetség, a hogy eddig legtöbb tagjától hallottuk, valami olyan legfelsőbb tekintélyt akar meghonosítani, a mely fölébe kerekednék a társadalmi előítélet tekintélyének.

Azt mondják: a párbajozók legnagyobb része azért állott ki eddig, mert félt, hogy ha ki nem áll, gyávának fogja tartani Péter vagy Pál. A szövetség egyesíteni kívánja a társadalom előkelőségét s Péter vagy Pál legyávázásával szemben viszont bátornak fogja deklarálni a nem-párbajozót.

Nos, a szövetség virul immár jó egynehány hónapja, de még eddig nem akadt ember, a ki Péter és Pál lenéző kritikájával szemben a szövetség tagjainak védelmé alá helyezkedett volna.

Tessék Rohonczy nyilatkozatát elolvasni. Huszonhárom párbajon átesett ember tapasztalatából állítja, hogy sok párbaj alapja egyszerű krakélerkedés. Mi itt a nagyváradi példából állíthatjuk, hogy legtöbb párbaj apja a krakélerkedés. Ezt tessék szem előtt tartani s akkor sokkal praktikusabb czélt találhat magának a párbajellenes szövetség.

Ne asylum akarjon lenni a szövetség; az ilyen menházba, csakis az menekül, a ki másképp nem tud menekülni. Hanem lépjen fel a szövetség támadólag a klakélerkek ellen és ne a bojkottálni akart embereket próbálja igen theoretikus értékű vállvergetésben részesíteni, hanem csapjon oda a párbajban utazók közé s tegye őket társadalmilag lehetetlenné. Régi igazság, a krakélerkek is ebben bizakodnak, hogy könnyebb valakit bojkottálni, mint a bojkott ellen meg-

óvni. Fordítsuk ezt a fegyvert maguk a krakélerkek ellen s egyszerre le fognak törni.

Eppen most kitűnő alkalmunk van a párbajellenes szövetségnek a fellépésre. Városunkban a német nevelőnő öngyilkosságának szerencsétlenül összebonyolított ügyét előbb szóval, majd karddal akarták elintézni; dr. **Friedländer** Sámuel azonban a provokálást visszautasította. Az ügy egyre jobban elmérgesedik, izgalomba hozza az egész város közönségét. Annak a boldogtalan halottnak emléke megköveteli, hogy vége legyen a nevéhez fűződő hecczceknek. Most már a becsület forog szóban, a melynek védelmére a párbajellenes szövetség alakult.

Bizonyos, hogy a hecczben támadó czélzat működik s valamelyik oldalról a támadás alap-talan krakélerkedés. Mi itt eldönteni nem tudjuk. De a bűnösnek a megbüntetése nem maradhat el s a ki e dologgal Nagyvárad hírnevén csorbát ejtett, olvassák rá Rohonczy szavait: ki kell szolgáltatni a törvény teljes szigorának.

Ezt a kényes kérdést vegye kezébe a szövetség, ha komoly szándéka a becsület megvédése. Példa a legjobb oktatás. Rohonczy példája többet ért, mint a N. P. Sz. által lefordított »Becsület Minotaurusa« röpirat minden példánya.

UJDONSAGOK.

A váradi káptalan Szmrecsányi püspöknél.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, május 16.

Szmrecsányi Pál, kegyelmesen ki-nevezett váradi püspök ma délben fogadta budapesti lakásán a váradi székeskáptalan tisztelgését. A káptalan tagjait **Radnai** Farkas felszentelt püspök vezette Szmrecsányi püspök elé s részt vettek a küldöttségben: **Fraknoi** Vilmos cz. püspök, **Palotay** László praelátus, **Bunyitay** Vincze, **Fetser** Antal és dr. **Steinberger** Ferencz apátkanonokok.

Radnai Farkas lendületes, klasszikus beszédben tolmácsolta a káptalan és az egyházmegye örömét, hogy ily kiváló főpásztort nyertek Szmrecsányi püspökben. Ajánlják magukat atyai jóindulatába.

Szmrecsányi püspök meghatóttan, szépen válaszolt az üdvözlésre, szeretetteljes válasza mindannyiukra mély benyomást tett.

Ezután **Fetser** Antal apátkanonok, az egyházmegyei iroda igazgatója átadta a még gyengélkedő **Vinkler** József v. püspök, káptalani helynök üdvözlését, mit láthatólag kedvesen vett a püspök, aki barátságos beszélgetésbe ereszkedett új székeskáptalanának tagjaival.

Déli 1 órakor a **Nemzeti Kaszinó** éttermében a káptalan tiszteletére fényes ebédet rendezett Szmrecsányi püspök.

Keresztjáró napok.

Osi szép szokása a kath. egyháznak, hogy a most következő három napot imádságba merülve tölti; könyörögve járnak a hívők egyik templomból a másikba s kérik a Mindenható, hogy áldását adja rájuk és munkájukra.

A »Keresztjáró« nevet onnan nyerték e napok, hogy faluhelyen több templom nem

levén, rendszeresen a határban álló valamely keresztelvény körmenettel a jámbor hívek. Ezen ájtatosság eredete az ötödik századba nyúlik vissza. 469-ben Szent Mammert viennei püspök tartotta először. Franciaországot nagy földrengések, villámcsapások, ragadozó vadállatok és más elemi csapások pusztították, melyek elhárítására s az Ur kiengesztelésére 3 napi böjtöt és közajtatosságot rendelt el a szent püspök, mire megszűnt a baj. A példát másutt is követni kezdték s az lassankint az egész keresztény világon elterjedt.

Nagyváradon a három napi ájtatosság a következő sorrendben fog megtartatni:

Hétfőn, május 18-án, d. e. 8 órakor a székesegyházban csendes mise, mely után a körmenet a premontrei templomba indul, hol mise lesz és **Kovács J.** káplán prédikál s onnan visszatér a processió a székesegyházba.

Keddén d. e. 8 órakor a premontrei-rend templomában kezdődik az ájtatosság s ezután a körmenet a székesegyházba megy, ahol szent mise lesz és **Serly Viktor** káplán prédikációt tart, majd visszatérnek a premontreiek templomába.

Szerdán a Szent László templomból indul a processió a kapuczinus atyák templomába, hol mise lesz és **Kledorfer Lambert** hitszónok szent beszédet tart, mely után visszatér a körmenet a Szt. László templomba, hol Te Deum fejezi be a három napi ájtatosságot.

Roszként az első nap a premontreieknél, második nap a székesegyházban és harmadik nap a kapuczinusok templomában tartják az egész ájtatosságot.

TAJEKOZTATO.

Május 17. Szabómunkások majálisa a Karger-féle vendéglőben.
Máj. 20. A biharmegyei gazdasági egyesület közgyűlése.
Május 23. Jogászmajális a Püspökfürdőben.

Nagyvárad-Püspökfürdő-Féliczfürdő.

	Személyvonat							
Nagyvárad áll.	7.33	9.50	—	—	—	4.44	—	8.58
Nagyvárad-Vásártér ind.	7.20	9.31	11.42	2.08	4.37	6.28	8.54	
V.-Velence >	7.34	9.47	11.58	2.24	4.53	6.44	9.10	
Rontó >	8.02	10.14	—	2.93	5.09	7.11	9.29	
Püspökfürdő >	8.07	10.19	—	2.44	5.14	7.14	9.34	
Féliczfürdő	8.24	10.37	—	2.58	5.31	7.18	9.51	

Féliczfürdő-Püspökfürdő-Nagyvárad.

	Személyvonat							
Féliczfürdő ind.	8.30	10.42	—	3.—	5.34	7.20	9.53	
Rontó >	8.37	10.49	—	3.05	5.41	7.25	10.00	
Püsp. fürdő ind.	8.48	11.00	—	3.11	5.51	7.31	—	
V.-Velence >	9.04	11.16	12.00	3.27	6.08	7.47	10.13	
Nagyvárad-Vásártér érk.	9.22	11.34	12.16	3.45	6.24	8.05	10.30	
N.-várad áll. érk.	—	11.27	—	—	6.18	—	10.23	

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.50 percig terjedő idő fekete számokkal van jelölve.

* **Egyházmegyei hírek.** Dr. **Bognár István**, apátkanonok, ki három év óta télen Budapesten, nyáron Wörishofenben tartózkodott s keresett gyógyulást hosszas betegségében, visszatért Nagyváradra, hol ezután állandóan fog lakni káptalansori házában. — Dr. **Steinberger Ferencz** apátkanonok papnöveldei rectort a káptalani helynök ideiglenesen megbizta a Sz. József-intézet kormányzásával. — A mezőtelegyi plébániának ideiglenes adminisztrálását a káptalani helynök **Krajcsirovics Valér** kapuczinus rendű áldozárra bizta.

* **Hivatalos értesítés a püspöki kinevezésről.** Tegnap érkezett meg **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi minisztertől a hivatalos értesítés **Vinkler József**, cz. püspök, káptalani helynökhez **Szmrecsányi Pál** ő excellenciájának váradi püspökké történt kinevezéséről. A káptalani helynöknek megbízatása majd csak a praeconisatio után jár le, addig még ő intézi az egyházmegye ügyeit. A kinevezésről a legközelebbi körlevélben értesíti a vicarius az egyházmegyét.

* **Hivatalos gyorsaság.** Kolozsvár városa értesítette pár hónappal ezelőtt Nagyvárad városát, hogy a vakok nevelőintézetének új otthona közelebb megnyílik s abban két alapítványi hely betöltetlen; felkérte egybe Nagyvárad városát, hogy a 15 éven alóli vak gyermekek kimutatását **április 15-ig** küldje be. Lehet, hogy legalább egy szerencsétlen vak gyermek elhelyezést és tanítást nyert volna az intézetben, de ezt a rendőrkapitányi hivatal pontos eljárása és buzgalma megghiúsította. Május 12-én trjesztette be jelentését a tanácshoz, azzal, hogy egy Diószegi István nevű vak gyermek van Nagyváradon. A városi tanács tehát még most sem választott a rendőrség jóvoltából arra a megkeresésre, amelynek a határideje már április 15-én lejárt.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** Nagyvárad város jövő évi választóinak ideiglenesen összeállított névjegyzéke ellen tömegesen adták be a felszólalásokat, részint azért, mert a névjegyzékből a felszólalók kimaradtak s pótlólag leendő felvételüket, részint pedig más városrészbe kívánják magukat felvétetni. Olyan felszólaló is akad a sok között, aki több kihagyott polgár felvételét kérte a választók közé. Összesen 46 felszólalás érkezett be, a következők:

Pásztor Bertalan, Czeglédy Sándor, Schlésinger Benjámín, Lebovits Hugó, Dárdai Ede, dr. Kabos Béla, Rosenfelt Albert, Móné Gáspár, Königsberg Lajos, Megyery János, Berger Mór, Weisz Adolf, Sinkó Ferencz, Galló János, Beöthy Miklós, Zana Agoston, ifj. Papp Imre, Rosenfeld Márton, Hoch Simon, Weisz I. Miksa, Schwarcz Ignác, Ullmann József, Klein Hermann, D. Tóth Ferencz, Hőnig Sándor, Margittai Samu, Sebestyén Benedek, Vámos Dezső, Rafael Sándor, Stern Ede, Schlesinger Fülöp, Strasser Ignác, Fischer Ignác, Weiszloviits Emil, Rosenberg Sámuel, Mudura György, dr. Istvánffy István, Freund Lajos, Freund Hermann, Fried Ferencz, dr. Várady Ödön, dr. Bárdos Imre, Paksy Gusztáv, Hegedűs Béla, Schwarcz Ignác, Kurcz Albert, Weimann Béla, Zsalik Lajos Privat.

* **Mikor kötelesek a tőzsdések nyitva tartani üzletüket.** A dohány és szivar áruval foglalkozó kereskedők egy részénél nagy megütközést keltett az a kőszá, hogy a tőzsdések vasárnap egész napon kötelesek üzletüket nyitva tartani. Az érdekeltek tájékoztatásul közöljük, hogy a pénzügyminiszter 42732—902. sz. rendelete szerint vasárnap és Szent István napján a kereskedők csak addig kötelesek dohányárukat kiszolgáltatni, amíg üzletük nyitva tartását a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény megengedi; vagyis június és július hónapokban déli 12 óráig; azontul üzletüket bezárhatják és semmiféle dohányneműt nem kötelesek kiszolgáltatni. Üzleteiket egyáltalán nem tartoznak kinyitni sem: a katolikusok: husvét, pünkösd, karácsony első napján és Úrnapiján; az ev. ref. és ág. ev.: husvét, karácsony, pünkösd első napján, nagypénteken és áldozóest-törtökön; a zsidók új év két napján és a jam

kipur napján; a gör. keletiek husvét, karácsony és pünkösd első napján. Minden más napon és ünnepnapon reggel 7 órától esti 8 óráig kötelesek a tőzsdések rendes nyitott üzlethelyiségekben dohány- és szivarneműket kiszolgáltatni.

* **A váradi-velenceiek kérelme.** A váradi-velencei vasúti hid mellett egy csolnakkal tartják fenn a Körözsön az átkelést. Azonban sok baj van azért, mert magasabb vízállás esetén a csolnakot nem lehet használni. A velencei gazdaközönség most engedélyt kér, hogy egy **sodronykötél** alkalmazásával közlekedhessék a csolnak, ami által a közbiztonság csak nyerni fog s magasabb vízállás esetén sem lesznek kénytelenek az átkelést beszüntetni.

* **Elhunyt ifjú.** Egy reményteljes fiatal életet ölt meg tegnap a gyilkos kór. **Kiss Aurél** a premontrei gimnázium VIII. o. tanulója Dr. Kiss Döme ügyvéd szép reményekre jogosító fia hunyt el hosszas szenvedés után. Az életre való készülődés nehéz sorvasztó munkájában orozva támadta meg tüdejét a kór, s a ki még eddig csak az élet útjára készülődött, már is a halál révébe ért. Adjon szülőinek vigasztalást az örökös Gondviselés igazságosságába vetett bizodalom. A korán elhunyt ifjú haláláról családja a következő gyászjelentést adja:

Atulirottak fájdalomtól megtört szívvel tudják a forrón szeretett gyermek, testvér, unoka és rokon **Kiss Aurél**, VIII. gymn. oszt. végzett tanulóknak 1903. május hó 15-én, este 9 órakor, életének 19-ik évében, hosszas és példás keresztény megadással viselt szenvedés s a szentségek ismételt felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó évi május hó 17-én, d. u. 3 órakor fognak a gyászháznál (Uri-utca 400. sz. a.) történendő beszentelés után a váradi-olaszi-i sirkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise-áldozat a boldogult lelkiüdvéért folyó évi május hó 18-án, reggel 8 órakor lesz a váradi-olaszi-i gör. kath. templomban az egek Urának bemutatva. Nagyvárad, 1903. május 15. Az örök világosság fényeskedjék neki! Dr. Kiss Döme és neje szül. Lázár Cornelia szülők. Kiss Eleonora, Kiss Valeria nővérek. Lázár Tivadar és neje Papp Julianna nagyszülők. Kiss György és neje, Kiss János és neje, Dr. Lázár Aurél és neje nagybátyák és nagyénék, özv. Zajka Jánosné, Rednik Anna és férje, Rednik Gábor és családja, Papp Lujza, férj. Rednik Istvánné és családja, dr. Papp Coriolan és családja unokatestvérek.

* **Az esküdtek összeírása.** A jövő évi esküdtek alaprajstromainak összeállítását közelebb megkezdik a városházán. A törvényhatóság részéről **Száhlender Károly** és **Nyiry György** vesznek részt az összeírásnál. A polgármester a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az esküdtközösségről szóló 1897. évi XXXIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában kibocsátott 3300—898 sz. bel- s igazságügyi miniszteri rendelet 4-ik §-sa értelmében ezennel kihírré teszem, hogy mindazok, akik az alábbiak szerint esküdtképességgel bírnak, f. évi május hó 20—22-éig a városház tanácsstermében az 1904. évre érvényes alaprajstromba leendő felvétel végett az összeíró bizottság előtt személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelentkezhetnek. Az 1897. évi XXXIII. t.-cz. 4. §. értelmében esküdtképességgel bír a város területén lakó minden férfi, aki magyar honos, a f. esztendőben legalább a 26-ik életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon inni és olvasmi tud

FESTÉK, LACK ÉS KENCZEKERESKEDÉS.

CSILLAG IGNÁCZ

NAGYVÁRAD, Kossuth-utca (Mezey-ház)

A tavaszi idény beálltával van szerencsém a t. közönség becses figyelmét felhívni **kizárólagos festőkereskedésemre**, hol is minden e szakmába vágó cikkek a legjutányosabban szerezhetők be. Különösen ajánlom saját készítményű **borostyán, sprit PADLÓFÉNYMAZAMAT.**
E C S E T E K nagy raktára!

és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, husz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, vagy az adózásra való tekintet nélkül, köztisztviselő, lelkész a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdaság, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül, aki a középiskolai záróvizsgálatot letette. Nagyvárad, 1903. május hó 16-án. *Rimler* Károly polgármester, mint az összeíró bizottság elnöke.

* **Esküvő.** *Csatáry* Sándor, a nagyvárad városi adóhivatal buzgó tisztviselője tegnap tartotta egyhételését bájos menyasszonyával, *Gombos* Mariskával, Csabán.

* **A Szigligeti-társaság matinéja.** *Szigligeti* Ede emlékéért ünnepli ma irodalmi társaságunk, érdekesnek ígérkező felolvasó ülésével. A matinét délelőtt 11 órakor tartják meg a jogakadémia disztermében.

A felolvasó ülés műsora következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Rádl* Ödön, a Társaság elnöke.

2. Költemények. Irta és előadja: *Nagy* Endre, a Társaság rendes tagja.

3. Mozzanatok a nők életfolyamata köréből statisztikai világlátásban. Irta és felolvassa: Dr. *Szolcsányi* Hugó, a Társaság rendes tagja.

4. Keresztelők. (Rajz). Irta és felolvassa *Albisy* Katalin, a Társaság rendes tagja.

* **Csökkent az adóbefizetés.** Röviden említettük, hogy az ex-lex dacára május 15-én 21,000 korona adót fizettek be a városi adóhivatalnál. Mint értesültünk, az év elejétől május 15 ig tetemes összeggel kevesebb folyt be, mint a múlt év ugyanezen időszakában. Befolyt:

	1902	1903
állami adó	90511 k. 61 f. 85932 k. 70 f.	
kamat	324 > 88 > 231 > 83 >	
betegápolási adó	2550 > 23 > 2442 > 70 >	
kamat	2 > 30 > — > 90 >	
városi adó	40855 > 96 > 37591 > 43 >	
utadó	8142 > 70 > 6357 > 39 >	
vizdíj	13810 > 65 > 9908 > 64 >	
Összesen	156198 k. 33 f. 142465 k. 59	

tehát ez évben 13732 kor 74 fillérrel kevesebb folyt be, mint tavaly.

* **Tolvaj, aki a lopott jószágot visszaadja.** Közönséges tolvajokról, mindennap hallunk. De a tolvajok azon fajtáját, kik a lopott jószágot visszaszolgáltatják a károsnak, még eddig nem igen ismertük. Igaz, hogy jelen esetben is csak azért adta vissza a tolvaj a lopott dolgot tulajdonosának, mert nem tudta kellőleg értékesíteni. Ugy történt a dolog, hogy *Pekarik* Endréné helyi lakosnő Alapi-utca 364. sz. a lakásából e hó 14-én este mig hazulról távol volt, *Takács* János helyi illetőségű 19 éves faczér asztalos segéd 2 vég barna viaszkos vásznat ellopott, de miután értékesíteni nem tudta, másnap vissza adta tulajdonosának. Tettes ellen persze az eljárást folyamatba tette a rendőrség.

* **Az utolsó mondat.** Németországban Marienburg-ban történt ez a kedves kis eset. A múlt heti városi közgyűlésen felszólalt egy városatyja és a következőket mondotta:

— Tisztelettel kérem a közgyűlést, kérjük meg ezennel hivatalosan a polgármester útján a sajtó képviselőit, a kik munkásságunk iránt annyi jóindulattal érdeklődnek, hogy ezentul tudósítások végéről az utolsó mondatot elhagyni sziveskedjenek.

A városatyák értetlenül néztek a szónokra, a ki készséggel szolgált is fölvilágosítással.

— A mi tanácskozásunk, uraim, rendesen nyolczkor, félkilenczkor végződik. Gyűlés után ilyenkor mit tesz az ember? Természetesen benéz egy

pohár sörré, vagy kettőre, azután előkerül az ördög bibliája, az ember elszórakozik egy kicsit és bizony rég éjfél utótt az óra, mikor hazakerül a közgyűlésről. A menség azonban meg volna, — közügy, közügy, — ha a hírlapi tudósítások végén az az utolsó mondat ott nem volna. De ott van mindig az utolsó mondat, a mely így szól: A tanácskozás nyolcz órakor ért véget. Azt hiszem, tisztelt uraim, megértettek engem.

Az indítványt erre a magyarázatra riadó helyesléssel, egyhangulag elfogadták és mert a hírlaptudósítóknak is van szívük, a marienburgi lapokban azóta nincs benne, hogy meddig tartott a városi közgyűlés.

* **Az adóhátralékok rendezése.** A pénzügyminiszteriumban már régóta dolgoznak az egyenes adóhátralékok egységes rendezésén. A tervezet már elkészült s most már a pénzügyigazgatóságok tanulmányozzák a tervezetet. A nagyváradai pénzügyigazgatósághoz is megérkezett *Papp* Mihály miniszteri osztálytanácsos, a ki előadásokat tart a pénzügyi tisztviselőknél a tervezet végrehajtásának módjáról, mely szerint az egyenes adóhátralékokat 5 évre visszamenőleg rendezik. Bihar megye összes községeinek adóhátralékait külön fogják rendezni s ez huzamosabb időbe kerül és szakszerű tanulmányozást kíván. Ez okból *Papp* Mihály miniszteri osztálytanácsos még több előadást tart a pénzügyigazgatóságnál.

* **Kézrekerült tolvaj.** *Valner* Ferenczné piaci rőfösárustól Szarvas-sor 7. sz. a lakásából még márczius hónapban elloptak 3 vég kartont. A gyamu kezdetben is *Fofi* János henkeresi születésű 29 éves csavargó napszámra irányult, ki Váradról időközben eltávozott. Később rá is bizonyult a lopás elkövetése. Most azonban, hogy katonai szolgálatra, mint tartalékos behívatott Nagyváradra, a szolgálati ideje letelte után a rendőrség kezére került. Beismervén a lopást, lezárattott.

* **Arletts a laktanyában.** A Nagyváradon állomásozó honvéd csapatok és a honvéd hadapródiskola részére 1903. évi szeptember hó 1-től 1904. évi augusztus hó 31-ig szükséges széna, alom- és ágyszalma, tűzifa és kőszén szállításának biztosítása céljából folyó évi június hó 10-én délelőtt 10 órakor a József Agost főherceg m. kir. honvéd gyalogsági laktanyában levő ezredkezeltiszt irodában ajánlati tárgyalás fog tartatni.

* **Eltűnt gyermek.** *Burján* Józsefné helyi lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy Szőlő-utca 16. szám alatti lakásáról *Endre* nevű 12 éves fia, ki polgári iskolai tanuló, még e hó 14-én eltávozott ismeretlen helyre. Az eltűnt fiu nyulánk természetű, barna haju és szemű, szeplős arcú; ruházata sötét színű, de vitt magával nyári ruhát is és pénzt. A szülők ezután kéri, hogy az, a ki eltűnt gyermekükről utbaigazítást adhat, egyen segítségükre.

* **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be *Mauthner* Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a »Sétatéri« vagy a »Margitszigeti« fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja *Mauthner* Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére. 158.

* **Üzletmagnagyobbítás és átalakítás.** Mély tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, miszerint a 11 év óta fenálló, saját vezetésem alatt levő »Első nagyváradai műkelmefestő, plissézérozó és vegyészeti ruhatisztító intézetemet« (fő üzlet: *Körözs-utca 1. szám*) tetemesen magnagyobbítottam s a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztem be. Intézetem oly arányokban van felszerelve, hogy a legkényesebb ízlést is földlulja. Festek, plissézérozok és tisztítok bármilyen diszszel ellátott munkákat, színházi atonai, egyházi ruhákat, mindenféle szőrmeiket és tollakat. Különféle arany, ezüst, vagy bár-

milyen diszszel ellátott tárgyakat saját felügyeletem alatt a legkifűnőbbben egészben tisztítok. Az egész Bihar megyében rég ősmert vegytisztító intézetemben minden munkát mérsékelt árban vállalok s törekvésem mint eddig, ezután is a közönség minden igényeit dicséretesen kielégíteni. Mély tisztelettel **Szabó László.** Főök-üzlet: *Fő utca, Színház-bazár.* Dolgozó-telep: *Pecze-utca 170. (saját ház.)*

* **Tisztelettel hívjuk fel az olvasó közönség szives figyelmét Mezey Dezső** mulakatos és toronyórás lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **A szász cseh Svájc,** ezen természeti szépségeitől elragadó tája a földnek, az idén kényelmes és olcsó módon lesz megközelíthető, mert az Aussigban megtartandó iparkiallítás folytán különféle kéjvonatok — jelentékeny ármérsékléssel — fognak indítani. Aussig jelentékeny iparáról nevezetes s főleg az európai államok legnagyobb gyárainak egyike emelte annak hírnevét. A *Schicht-féle szappan- és gyertyagyár* nemcsak az ó-, de az újvilágban is tért hódított gyártmányainak, mert ki nem ismerné a *Schicht-szappant*? Aki már Aussigban van, nem fogja elmulasztani a cseh-szász Svájc ezen legszebb és legkeresettebb helyét meglátogatni.

* **Mindenkinek saját érdekében ajánljuk,** hogy tekintszen szét az ujonnan megnagyobbított Amerikai áruházban, Fő-utca (Bazár-épület), a hol most remek nagy rőfös raktár lett berendezve s annak kirakatai figyelmet érdemel.

* **A szerencse-kerék és a szerencse-szekér.** Az öreg *Faludy* Ferencz csak Fortuna hintóját ismerte és szépen megénekelte, hogy benne mindenki okosan üljön és ugy forgassa tengelyét, hogy ki ne düljön. A szerencse-keréket aligha ismerte, mert akkor erről bizonyára dicshymuszokat zengedzett volna a költő. Hogy is ne, midőn a szerencse-kerékből jut el az emberhez a legkézzelfoghatóbb szerencse: a főnyeremény! Csak kormányozni kell a saját elhatározásunkat és oda irányítani, hogy sorsjegyet vásároljunk. És pedig osztálysorsjegyet. Mert ezzel legkönnyebben juthat el hozzánk az igazi szerencse. Azután okosan kell kitaratnunk a már birtokunkba jutott szám mellett, mert Fortuna asszony nemcsak megbecsüli, hanem fényesen is jutalmazza állandó hűségünket. Ez a módja annak, hogy a szerencse-kerékből Fortuna asszony fogatán jusson el hozzánk a főnyeremény. A legutóbbi 600.000 koronás főnyereményt is így nyerte a szerencsés család a Török A. és Társa bankházában (Budapest, főüzlet: VI., Teréz körút 46.; fiókok: Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.), vásárolt 57080. számú sorsjeggyel, ennél fogva ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a szerencsés és megbízható Török-czégnél szerezzze be sorsjegyeit, mert ez a bankház vevőinek minden irányban teljes biztonságot nyújt, tekintettel arra, hogy legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban. 218.

* **Kerthelyiség megnyitás.** Ma, vasárnap d. u. 4 órakor nyitja meg Kecskeméty István vendéglős nyári kerthelyiségét, mely megnyitási ünnepély e hó 10-ére volt tervezve, azonban a kellemtelen idő közbejöttével elmaradt. Kifűnő ételek, tisztán kezelt borok és frissen csapolt sör, valamint jó cigányzenéről gondoskodva van. Pontos kiszolgálás! Kifűnő tekepálya! Egyebekben felhívjuk a m. t. közönség szives figyelmét lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **Tisztelettel hívjuk föl a n. é. fogyasztó közönség szives figyelmét Krausz Béla** nagyvárad-szőlősi sörgyáros lapunk mai számában közölt hirdetésére.

* **A tisztelt olvasóközönség figyelmét felhívjuk** lapunk mai számában megjelent Gaedcke A. osztálysorsjegy-gyűjtőde hirdetésére. 255.

IRODALOM.

Az árva sirja.

Fekete koporsó, semmi ékessége,
Egy jó öreg asszony gyászolva kísérte.
Ez volt temetése falu árvájának.
Tizenhat tavaszon nyílt rózsájának.

Soha senkim nem volt, megsirattam mégis
Visszagondolnom rá, fáj még az emlék is,
Szóly szomorú látni élet pusztulását,
Fesledező bimbó kora hervadását.

Mikor elhantolták tetemét a sírba,
Nem volt ki borúljon a keresztre sírva,
Virágot ültesen emlékül fölébe
Egy eszenevész bokrot fejfája tövébe.

Hítvány gyomnál egyéb azóta sincsen rajt,
Az is olyan gyéren olyan nehezen hajt,
Azt is letaposza, kit arra visz dolga,
Nem akad a sírnak jámbor gondozója.

Megkorhadtt kereszte ma-holnap a sorbúl,
Egy erősebb szélvész rohamán kifordúl,
Helyébe aligha kerül aztán másik,
Jeltelennek marad a feltámadásig.

Hogy egy könnyet ejtsék a magános hantra,
A sírkertbe olykor kimegyek magamba,
S míg a szemem könyve hozzá leszivarog,
Elmondok fölötte egy-egy imádságot.

Fopity János.

Zászlónk. Hazánk egyetlen ifjusági lapjának, melyet nyugodtan adhatunk a fejlettebb kora tanulóifjuság kezébe, a *Zászlónk*-nak 9-ik száma jelent meg tegnap a szokott magas nívauan álló tartalommal. Valóságos missiót fejt ki e lap az ifjuság hazafias vallásos nevelése terén. Közleményeinek tárgyai a tudomány minden ágából vannak merítve. Jelen számnak első közleménye az ifjusági lap kiváló szerkesztőjének *Izsóf Alajos* tollából, kerül ki a ki a magyar ifjuság. Szent Péter sirjánál című leírásában a magyar kath. ifjuságnak római zarándoklatát beszéli el. A lapban találkozunk országos hírű tudósunk szónokunk s írónk dr. *Prohászka Ottokár* nevével is. Ezuttal *Plutó vagy Neptun?* címmel természet-tudományi cikket közöl. *Kincs Istvánnak*. A tolvajok elbeszélése kétségkívül általános tetzésre fog találni. Két gyönyörű költemény is van e számban: *Tengeren*, és *Szűz Mária* leventéihez. Előbbi egy szombathelyi nyolczad gimnázistának válik dicséretére. Azonkívül több apró rovat tarkítja a *Zászlónk*-t. A dús szellemi tartalom kívül a gyönyörű képek is lekötik az olvasók figyelmét. Előfizetési ára egész évre 2 korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban VII. kerület Damjanich-utca 50. szám.

Az „**Egyetemes Kritikai Lapok**“ 5. számának tartalma: Vezércikk: Magyarország-ról egy finom francia könyv, melyet tévedt magyar hazafiság sugallt és írt. Dr. *Vargha Dez.óti*. Könyvek Brálata: I. *Hermenentica Biblica Generalis secundum principia catholica*. Scripsit dr. *Stephanus Székely etc Huber* Lipótól. — II. Az állami lét alapja. Politikai tanulmány. Dr. *Dudék Jánostól*. — III. A Magyar Sziv. Irta *Sziklay János*. K-i-tól. — *Szemlék Szemléje*: I. Budapesti Orvosi Újság. Ludományos s rvostársadalmi Hetilap. — y. II. Magyar közélet. Polit., társ., közgazd., jogi, irod. és művészeti Szemle Dr. Z-tól. — Külön-félék: I. A M. T. Akad. ünnepi közgyűlése. II. Jelentősebb akad. székfoglaló. III. A M. T. Akad. osztályának megállapodásai. IV. Beküldött nyomtatványok. V. A. K. M. Természettud. Társ. pályázatai. VI. Egységes társadalom, egységes irodalom. — A szerk. üzenete.

Az „Egyetemes Kritikai Lapok“-ra előfizethetni egész évre 2 koronával. Budapesten, a „Religio-Valiás“ szerkesztőségében VI. Bajza-utca 14.

EGYESÜLETEK.

A pinczerek gyűlése. A magyar országos pinczér egyesület nagyvárad választmányának rendes tagjai felkértek, miszerint f. hó 19-én éjjel 1 órakor a „Kékmacska“ vendéglőben (Kapuczinus-u. 76.) tartandó rendkívüli általános gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. A választmány a gyűlésre kitzűzött tárgyait az összes tagok hozzászólásával óhajtja tárgyalatni. **Tárgysorozat:** 1. A választmány működésének jelentése. 2. Budapesten tartandó közgyűlésre felterjesztendő indítványok tárgyalása. 3. Munkaközvetítés. **Dolgos** Ignác, elnök. **Klein** Adolf, titkár.

Igazságszolgáltatás.

A csudadoktort felmentették.

Németh Sándornak, a nagyvárad csudagyógyítóinak ismét bűnpöre volt a törvényszéken. A bűnpörre **Csete** Mihályrendőr följelentése adott okot, aki a múlt évben súlyos borbajával fordult **Németh** Sándorhoz, de mert a kapott hasonszervi gyógyszer nem használt, a hatóság tudomására hozta a titkos gyógyítást. Erre bűnpört indítottak **Németh** Sándor ellen közegészség elleni kihágás címén.

A járásbíró előtt már volt tárgyalás ez ügyben, s beigazolódott, hogy **Németh** Sándor nem kért és nem is kapott pénzt a gyógy szerért s ennek folytán a járásbíró **Németh** Sándort felmentette.

Az ügy felebbezés miatt a törvényszék elé került s a tegnapi tárgyaláson a járásbíró ítéletét jóváhagyta.

Elítélt kereskedő.

Négy év előtt **Gallovits** Frigyes jóforgalmu, régi fűszerkereskedése csődbe került s a passiva oly aránytalanul nagy volt, hogy a hitelezők a legcsekélyebb kárpótlásra sem számíthattak. Ez okból aztán bűnvádi feljelentést tettek a hitelezők **Gallovits** Frigyes ellen. A feljelentés folytán megindított vizsgálat csakugyan súlyos vétkekes manipulációk nyomára jött. A könyvek átvizsgálásából kitűnt, hogy éveken át a hiány leplezgetésére hamis mérlegek állították fel.

Az így módon megállapított csalárd bukás büntetésében tegnap hozott szokatlanul súlyos ítéletet a törvényszék büntető bírósága.

A tárgyalás folyamán beigazolódott a könyvek hamis vezetése. A szakértők és tanúk kihallgatása után **Vámosy** alügyész a kereskedői felelősségről élénk képet rajzolva terjesztette elő vádját.

Stokker József dr. a nyomozó üzleti viszonyokra hivatkozva kéri **Gallovits** felmentését.

A büntető tanács hosszas tanácskozás után hozta meg súlyos ítéletét, mely szerint **csalárd bukás büntelteeért Gallovits Frigyeset 1 évi börtönbüntetésre ítélte**. Utódját pedig, aki mint bűnrészes volt vád alá helyezve, a törvényszék felmentette.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: (d. u. Henschel fuvaros.
Hétfő: Csepürágók.
Kedd: X asszony.
Szerda: Lotti ezredesei.
Csütörtök: d. u. Vasgyáros este Bob herczeg, (búcsuelőadás)

Az utolsó esték.

A halálkő szezon utolsó estéin a forró lázas hangulatba, a vetélkedő Bob ovációba a búcsuzás tiszta, őszinte tapsai vegyültek már tegnap este is.

Az utólérhetlen kedves kis Anniétől a Bovi strit aranyhaju tündérekjétől búcsuzott tegnap a közönség, mely egyszersmint *Parlagi* Kornéliát is ünnepelte *Bob herczeg* első jubileumán. E vételkedő nagy ovációban sok-sok taps csattogta a Bovi strit tündérekje felé:

— A viszontlátásig! a jövő szezonban a mikor majd ismét életre kelti a mesebeli kis Anniét *Haller* Irma.

Az utolsó napok. Négy nappal sikerült meghosszabbítani a szezon. Csütörtökön este lesz az utolsó előadás a Szigligeti-színházban. Az utolsó napok érdekesekek lesznek. Ma délután *Henschel fuvaros*, Hauptmann Gerhardt hatalmas darabja kerül színre, melyet a *Keszler* pár s általában az új drámai társulat művészete olyan nagy sikerrel elevenített fel a napokban. Este a *Bob herczeg* éri meg tizenegyedik előadását. Ezuttal *Haller* Irma játssza *Bobot*. Hétfőn az új énekes társulat fölfrissíti a népszerű operettet, a *Csepürágókat*. A főszerepeket *Parlagi* Kornélia, *T. Pogány* Janka, *Horváth* K. és *Békefi* Lajos játsszák. Kedden *X asszony* ez a kedves, szellemes vigjáték kerül színre *K. Kápolnay* Juliskával a címszerepben. Szerdán *Lotti ezredeseit* látjuk viszont új *Lottival*, *Parlagi* Kornéliával. Csütörtökön, áldozócsütörtökön a szezon-záró napon két előadás is lesz. Délután a *Vasgyárosban*, este a szezon legnagyobb sikerű darabjában, a *Bob herczegben* búcsuzik a színtársulat.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 285.

Ma vasárnap, 1903. május 17-én:

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

Henschel fuvaros.

Színmű.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor rendes helyárrakkal:

BOB HERCZEG.

Operette.

SZEMÉLYEK.

A királynő	— — — —	T. Pogány Janka
György herczeg, a fia (Bob herczeg)	— — — —	Haller Irma
Victoria, herczegnő	— — — —	Agnelly Irén
Lord Lancaster, gárda kapitány	— — — —	Békefi Lajos
Pomponius, a herczeg nevelője	— — — —	Bérczi Gyula
Hopmester	— — — —	Szathmáry Arpád
Tom bátya	— — — —	Perényi József
Plumpudding, borbély	— — — —	Horváth Kálmán
Annie, Tom leánya	— — — —	Parlagi Kornélia
Testőrhadnagy	— — — —	Deésy Alfréd
Tánczmester	— — — —	Sziklai Miklós

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlászek, 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnap előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, május 18-án.

Csepürágók.

Operette.

TAVIRATOK.

Király-szemle.

Budapest, május 16. (Saját tud. táv.)
Ő Felsége holnap a Budapesten állomásozó ezredek felett diszszemlért tart a Vérmezőn.

A király a Mücsarnokban.

Budapest, május 16. (Saját tud. táv.) Felsége ma meglátogatta a Mücsarnokot, a hol *Vlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter fogadta. A király nagy érdeklődéssel nézte végig a műtárlatot. Több művészről kérdezősködött s távozásakor meglepedését nyilvánította *Vlassics* miniszter előtt.

A trónörökös utazása.

Budapest, máj. 16. (Saját tud. táv.) *Ferencz Ferdinánd* trónörökös a jövő hónap 14-én Berlinbe utazik, ahol egy héttig a német császár vendége lesz.

A képviselőházból.

Budapest, május 16. (Saját tud. táv.) *Ballagi Géza* az olasz borvám eltörlésének módzataira tesz indítványt.

Molnár Akos, mint bortermelő vidék képviselője részletesen akar foglalkozni ez ügygel, s ezért kéri beszédének szombatira való elhalasztását.

Molnár Akos felszólalása után interpellációkra került a sor.

Szalai kérde a honvédelmi minisztert, hogy a hadsereg megüli-e az április 11-iki nemzeti ünnepet, ha már a márczius 15-ikét nem ünnepli?

Fejérváry Géza báró április 11-ike nemzeti ünnep, tehát e napot a katonaság is megünnepli, ha a tisztikart meghívják.

Endrey Gyula: *Fütyöl a nemzet arra a napra.*

Fejérváry br.: A legénység ünnepe Urnapja.

A választ a többség tudomásul veszi. *Szalai* nem.

Sebes Dénes lényegtelen interpellációja után az ülést hétfőre halasztották.

Apponyi a királynál.

Budapest, máj. 16. (Saj. tud. táv.) *Apponyi Albert* gróf mellözése ügyében új fordulat történt s *Apponyi gr.* holnap kihallgatásra megy a királyhoz.

Olasz hajóhad a levantei vizeken.

Róma, máj. 16. A Stefáni-ügynökség jelenté Szalonikiból: Az olasz hajóhadosztály innen czirkáló körutra elindult a Levantéra. A *Garibaldi* csatahajó és egy torpedóhajó az itteni kikötőben marad.

Öngyilkos gazdatiszt.

Debreczen, május 16. (Saj. tud. táv.) *Bárdos Géza* bagaméri gazdatiszt fia az éjjel a Hungária vendéglőben mulatás közben az udvaron főbe lőtte magát. Tették oka ismeretlen.

Bánya-égés.

Brünn, máj. 16. Mint Mährisch-Osttrauból jelentik, ma éjjel 12 és 1 óra közt az ottani *Karolina-tárna* egyik tárnahidja meggyuladt. A kár még nincs megállapítva. A tüzet már eloltották, a mit megkönnyített az a körülmény, hogy széles volt. (M. T. I.)

Elkobzott ujság.

Budapest, május 16. (Saj. tud. táv.) A »Magyar Szó« mai számát a horvát bánt támadó cikk miatt elkobozták.

Forrongó Balkán.

Konstantinápoly, május 16. A minisztertanács aláírt egy mazbatát, a mely elfogadásra ajánlja a kölcsönegyesítést. A mazbatát előreláthatólag ma terjesztik elő a Jildizben. Ha megtörténik a szentesítés, akkor megkezdődnek a tárgyalások az ottomán bank és a külön bizottság által megállapított tervezet alapján. A porta és a Dette Publique közt ítélkező választott bíróság tegnapi ülésén berekesztették a bizonyító eljárást, mire a bíróság megkezdte tanácskozásait. Az ítélethozatal a legközelebbi napokra várható.

Konstantinápoly, május 16. A kölcsönök egyesítésével a Muharem dekrétum revízióját is tervezik. A részleteket szigorúan titokban tartják. Eddig csak néhány részlet ismeretes. Az érdekelt pénzügyi körök feszült érdeklődéssel várják az erre vonatkozó felvilágosítást.

Konstantinápoly, május 16. Az Ipek elleni előrenyomulás e hó 13-án két oldalról megkezdődött. *Nassir basa* 16 zászlóaljjal, egy lovasezreddel és egy üteggel *Mitroviczáról*, *Sansi basa* nyolcz zászlóaljjal és egy üteggel *Djakovó* környékéről nyomult előre. Hír szerint ma vonulnak be Ipekbe. Az albán főnökök, előkelőségek legnagyobb része állítólag már lemondott a reformok ellenzéséről. Ellenben az ipeki ellenzéki elemek hír szerint észak felé a *Rugova* erdőségekre és más helyekre vonultak vissza, miért is további műveletekre lesz szükség.

Konstantinápoly, május 16. A három macedon vilajetben, valamint a drinápolyi vilajetben buzgón folytatják a bolgárok elleni rendszabályokat és a letartóztatásokat. Ennek következtében az összes fogházak zsufolva vannak és ideiglenesen újakat kell berendezni. A porta igyekszik azokat a hatalmakat, a kiknek a hadihajói még a szaloniki kikötőben vannak, a hajók visszavonására rábírn.

NYILTTER.

A legszebb nyári mulatóhely.

A tavaszi évad beálltával tisztelettel ajánlom az üdülni vágyó közönség, különösen a nyári lakkal nem bírók becses figyelmébe a Kálvária alatt levő ózondús, üde hegyi levegővel bíró árnyas ujonnan átalakított

nyári mulató helyiségemet

jól gondozott fedett tekepályámat, továbbá kell-mellen idő esetére tágas, diszes, üvegezett pavillon, fedett terrasomat.

Ünnep és vasárnap szerződöttett jó cigányzenekar, kívánatra vendégeimnek szolgálatra áll mindennap este is.

Izletes meleg és hideg ételekről, saját termésű, tisztán kezelt hegyi boraimról kezeskedem.

Kiváló tisztelettel:

Karger Sándor.

szőlőbirtokos és nyári vendéglő tulajdonos.

Telefon 144. szám.

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

119

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett 13 próbás **ezüst evőkészletek 5%**, **gyertyatartók és girandolok 6%**, krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Tűzzel-vassal.

Irta: *Sienkiewicz Henrik.*

260

— Az lehetetlen! A vadak keletről, *Pilavics* felől jönnek. Bizonyosan tatárok közelednek onnan.

— Meneküljünk, *Mihály*, az Isten szerelmére!

— Nem is marad más menekvés, csak a futás. Oh, ha most a hercegnő nem volna velünk, egészen a táboruk közelébe lovagolhatnánk, de verl ugyanesak nehéz volna a menekülés ha észeevonnének!

— Mit tegyünk, *Mihály*? Meneküljünk a farkasok után az erdőbe?

— Az nem jó lesz! Mert néhány pillanatra eltűnünk ugyan előlük, de ha előzőnk előttünk a vidéket, hogy kerüljük ki őket?

— Hogy a manykó csapjon beléjük! Csak ez hiányzott még. *Ej, Mihály* nem tévedtél? A farkasok a sereg után szoktak szaladni és nem előtte!

— Azok az állatok, amelyek mellett elvonnul a sereg, mögötte verődnek össze, de amelyekre egyenesen reárontanak, amelyeket fölzarvarnak, azok menekülnek. Nézd csak, ott jobbra, a fák között tűzfény látszik.

— *Názárethi Jézus*, zsidók királya!

— Csendesen! Hosszu még ez az erdő?

— Mindjárt a végére érünk.

— És aztán tiszias jön?

— Igen. Oh *Jézus*!

— Csendesen, ha mondom! Aztán ujra erdő jön?

— *Egész Macsynig.*

— Jó! Csak a tisztáson ne üssenek rajtunk. Ha szerencsésen elérjük a másik erdőt otthon vagyunk. Tartsunk most össze. A hercegnő és *Rzendzian* szerencsére a *Burlaj* lovainak.

Megsarkantyúzták a lovaikat, hogy utóljérjék az elől lovaglókat.

— Miféle világosság az ott jobbról? — kérdezte a hercegnő.

— *Drága hercegnő!* — szólt a kis lovas, — nem akarunk ámitgatni. Lehet, hogy a kozákok örtüze!

— *Jézus Mária!*

— Ne ijedj meg! A fejemmel állok jött hogy elmenekülünk előlük. *Macsynban* már a mieink vannak.

— Az Isten szerelmére meneküljünk! — szólt *Rzendzian*.

Elhallgattak és továbbvágattak, szinte suhanva, mint a kísértetek. Az erdő egyre ritkább lett, majd véget ért, a tűzfény is kisebb lett. *Helena* hirtelen a kis lovaghoz fordult:

— Uram! Esküdj meg nekem, hogy élve nem engedsz a kezeik közé jutni!

— Nem fog megtörténni, amíg élek! — felelt *Wolodyjovski*.

Kértek az erdőből és már a mezőn lovagoltak, amely mintegy negyedmértföldnyi területű volt. A tulsó oldalon az erdő sötélt. A tisztásra a hold ezüst sugaraival szinte nappali fényt árasztott.

— Ez a legveszedelmesebb része az utnak, sugta *Wolodyjovski* *Saglobának*, mert ha a ko-

zások Cserny-Ostrowban vannak, úgy az erdők között kell átjönniök.

Sagloba nem felelt, csak megsarkantyuzta a lovát.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

Erdeklődőnek — Helyben. Az utcákon felállított éktelen fekete oszlopok nem mindenikére alkalmaznak villamos lámpát, különösen a város külső részén, de a belső és népesebb utcákon annyi lámpa lesz, ahány oszlop van elhelyezve. Mintegy 2000 oszlopot helyeznek el a vezetékek részére s csak 1600 lámpa lesz. Attól ne féljen, hogy nagyon vakító lesz a közvilágítás, hanem inkább készüljön el arra, hogy meglepi a gyér világítás. Egy mindenesetre áll: hogy a város elhagyott külsőbb utcái is kapnak némi, az eddigi semmi helyett is valami világítást. A Fő-utca világítása jó lesz, mert ott ivlámpákkal pótolják az Auer-fényt.

KÖZGAZDASÁG.

Ismét zárlat Nagyváradon.

Már eddig is tetemes kárt okozott Nagyvárad városának és főleg a közönségnek a barom- és sertészárlat. Most ismét ennek a veszedelemre következett be. Az állami állatorvos több száj- és körömfájás esetet konstatált a legelőre hajtott barmok között s ez okból Nagyvárad városára a zárlatot elrendelték, úgy a szarvasmarhára, mint a sertésekre. Ezáltal nem csak a rendes állatvásárja van tönkretéve Nagyváradnak, hanem a juniusi országos barom- és sertésvásár is elmarad.

Ülés a keresk. és iparkamarában.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara szerdán, május hó 20-án délután fél 3 órakor teljes ülést tart, amelyen kiváló fontosságú ügyek kerülnek elintézésre.

Magyar kiviteli kézikönyv.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter megbízta a m. kir. Kereskedelmi Muzeumot, hogy a kiviteli czimtárból, melyet ez az intézet 1894-ben és 1898-ban közzé tett, harmadik kiadást bocsásson közre. Ez a czimtár 1894-ben 1223 kivitelképes magyar ipartelepét ismertető franczia nyelven, nyolcz nyelvű magyarázatokkal és 10.000 példányban küldték szét valamennyi világpiacra. Az 1898-iki kiadást, mely 2.153 magyar ipartelepét ismertető és külön függelékben 760 terménykiviteli céget is sorolt fel, 5000 példányban terjesztették világszerte. Miatán magyar kereskedelmi és ipari czimtár nincs, ez a »kiviteli czimtár« magyar nyelven is megjelent és az iparpártolási törekvéseknek megadja a jelentősebb hazai beszerzési források jegyzékét. Az új kiadás, melyet most a kereskedelmi miniszter a bel- és külföldi üzletvilágnak nyújtani akar, az eddig tapasztalt igényekhez képest sokkal tágabb keretet fog felölelni. Közölni fogja, úgy mint az eddigi kiadások, a hazai gyárak, a különlegeségeket készítő és szélesebb fogyasztó kör részére dolgozó kézművesek és műiparosok, a háziipari vállalkozók és a hazai nyerstermények kivitelével foglalkozó kereskedők czimeit.

Szerepelni fognak még egy újrészben nagykereskedők, akik hazai gyártmányok kivitelével foglalkoznak, földbirtokosok (részvénytársulatok, termelőszövetkezetek stb.), amennyiben kereskedelmi növényeket, állati terményeket, erdészeti, bányászati termékeket stb. nagyobb mennyiségben hoznak a világpiacra; továbbá a külkereskedelem szempontjából számba jöhető intézetek, egyletek, forgalmi vállalatok, az ország őstermelési vagy ipari életének jelentősebb tényezői, amennyiben működési körükről

rövid tájékoztató közleményt küldenek be a m. kir. Kereskedelmi Muzeumnak.

A külföldi üzletvilág részére a mű francia, német és angol kiadásban fog megjelenni és ezen kiadásban egy függelék tömör ismertetést fog közölni az ország őstermeléséről, ipari helyzetéről, külkereskedelméről, továbbá azon közgazdasági intézményeinkről és viszonyainkról, amelyekről az idegen kereskedő, akinek, velünk üzleti összeköttetésbe óhajt lépni, tudomást kell szereznie.

A magyar és a horvát kiadás ezen függelék helyett a külföldi piacokon való térfoglalásról fog közleményeket tartalmazni.

Ezt a czimtárt a kereskedelmi miniszter hivatalból megküldeti az összes hazai hatóságoknak és közintézeteknek, továbbá külföldre az összes cs. és kir. konzulátusoknak, valamint a külföld jelentékenyebb kereskedelmi intézeteinek. Az érdeklődő üzletemberek igen mérsékelt áron fogják megkaphatni.

A Kereskedelmi Muzeum az adatgyűjtést májusban befejezi; eddig közel 3000 kérdőívet küldött szét és kívánatra készséggel küld illyet mindazoknak, akiknek a fentiek szerint igényük van rá, hogy a műben szerepeljenek. A mű szövegben díjmentesen közli a lényeges adatokat, de az érdekelteknek alkalmat kívánt nyújtani, hogy készítményeiket, működési körüket a modern módszerek szerint ismertethessék és ezért a nyomdai munkát elnyert vállalatot feljogosította hirdetések közlésére is.

Megemlítem végül a kereskedelmi miniszternek az az intézkedése, hogy a Kereskedelmi Muzeum az itt feltöltet anyagról ezentúl rendszeres nyilvántartást fog vezetni és a beállott változásokat félévenként megjelenendő pótfüzetekben, illetve új meg új kiadásokban fogja a bel- és a külföldi közönség tudomására juttatni.

Értéktőzsdé

Budapest, május 16.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, május 16.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 16-án.

Magyar aranyjárdék	121.25
Magyar koronajárdék	92.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	90.
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horvát szlavonföldterhermentési kötvény	99.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	157.—
Osztrák járdék papirban	100.40
Osztrák járdék aranyban	121.50
Osztrák korona járdék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.—
Osztrák magyar bank részvény	16.65
Magyar hitelbankrészvény	781.—
Osztrák hitelintézet részvény	685.25
Párisi vista	95.25
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.08
Németbirodalmi márka	117.07
Londoni vista	289.70
20 márkás arany	28.48

A szerkesztőségét felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik térszerte, csúszási és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók. —
Rudolstadt.

Gazdasági és Iparbank részvénytársaság Nagyváradon.

Hirdetmény!

Tapasztalásból tudjuk, hogy a hitelt kereső közönség igényeinek leginkább a hosszabb időre terjedő, kisebb részletekben törleszthető jelzálogkölcsönök felelnek meg. E körülmény arra indított bennünket, hogy az ugynevezett

törlesztéses kölcsönök

nyújtását is rendszeresítsük.

Az ily természetű kölcsönöknek az az előnyük, hogy az adós a kölcsön felvételétől annak teljes lefizetéséig

minden félévenként teljesítendő fizetés alkalmával

egyenlő részleteket fizet,

amely fizetési részletben

ugy a kamat, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik,

vagyis a tőse a kamattal együtt fizettetik s a mily arányban a kamat folyton kisebbedik, ugyanoly arányban növekedik a tőketörlesztési részlet.

A törlesztéses kölcsönök kiváló előnye tehát abban áll, hogy az adós mindig egyforma és kisebb részleteket törlesztvén, mintegy észrevétlenül és minden nagyobb megterhelés nélkül fizetheti vissza tartozását.

Gazdasági és Iparbank részvénytársaság

Nagyváradon, Szent László-tér 1. sz., a Kisbid mellett.

289

SCHICHT-szappan

109

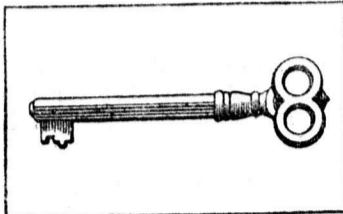
„SZARVAS“

vagy

„KULCS“

Legjobb, legkiadó-
sabb és ezért a
legolcsóbb szap-
pan. Minden káros

hatásu vegytéktől mentes.

➡ ➡ Mindenütt kapható. ➡ ➡

Vásárlásnál ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és a fentebbi védjegygyel legyen ellátva.

Első nagyváradai gyári festékraktár!

Telefon 441.

GALLOVITS I.

Telefon 441.

NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utca 532. sz.,
saját ház.

Legolcsóbb festékáru bevásárlási forrás.

Ajánl

száraz és olajbatört festékeket,

— firnisz, butor és koci-lackot. —

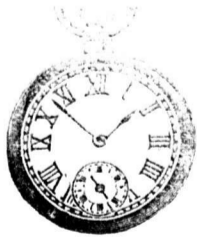
Bronzok, szobafestő és mázoló ecsetek és meszelők
nagy raktára. 272

Különösen nagy raktár **szoba-padló lackokban.**

A legújabb találmányu **LINOLEUM padló-fénymázt** van szerencsém a m. t. közönség b. figyelmébe ajánlani, mely igen gyors száradásánál, fényességénél és tartósságánál fogva minden más padló-lackot fölülmul.

Első és legnagyobb órajavító műhely.

ÓRA-, ÉKSZER- és LÁTSZER-ÜZLET!

Nálam már
nem kell reklám,
hisz minden ember jól tudja, hogy a
színház oldala mellett

Kepes Márton

első és legnagyobb órajavító műhelye a legelőnyösebb.

Minden órát kivétel nélkül

szigoru egy évi jótállás mellett

javitok meg.

Kérem az én műhelyemet nem összehasonlítani más reklám-üzletekkel. 244

Pártoljuk a helyi ipart!

Nagyvárad iparosaihoz és polgáraihoz!

Tisztelt iparos- és polgártársaim! Nagyváradon tetemes költséggel újjáalakítottam a már pusztulásnak indult **sörgyárat**. Felszereltem azt a mai kor igényeinek megfelelően. — Abban a helyzetben vagyok, hogy egy minden tekintetben megfelelő, kellemes ízű, **zamatos, erős és a legtöbb táperővel bíró**

➡ **sört** ➡

hozhatok forgalomba.

A gyár üzembe vételénél Nagyvárad iparosai és polgáraihoz helyeztem bizalmam. Ők tudják első sorban megítélni, hogy mit tesz az, ha egy olyan közszükségletet fedező czikkért, mint a sör, évenként több mint egy millió korona vándorol idegen városokba, de a mi még ennél is rosszabb, idegen országokba.

Kötelességem felemlíteni, hogy a Nagyváradon elfogyasztott több mint **egy millió korona** sör értékének felénél több iparcikkék készítésére, beszerzésére és munkadíjak kifizetésére lesz fordítva. Tehát minden pohár idegenből származó sör elfogyasztása által saját iparunkat és munkásainkat károsítjuk meg indokolatlanul!

Sokat várok önöktől tisztelt iparos és polgártársaim! Saját érdekeiket mozdítják elő, ha mindenütt és minden alkalommal

NAGYVÁRADAI SÖRT

fognak kérni Palaczkjaim a gyár eredeti czimkéjével vannak ellátva. A sör pedig oly jó, hogy egyszeri megízlelés elég arra, hogy állításom igaz voltáról bárki is meggyőződjön.

Szíves pártfogást kér

A Nagyváradai Sörfőzde és Jéggyár.

Telefonszám: 439.

Horváth János

szülemester

Nagyvárad, Nagy-Magyar-utca 332 sz
(Saját ház, Nyárfasikátorral szemben)

Ü. **LETHELYISÉG: Olasz, Fő-utca.**
(Orsolya-szüzek zárdájával szemben).

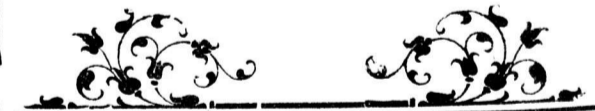
Téli ruhák, uti bundák, lábszákok szőnyegek stb.

nyári gondozásra

vétetnek és mint eddig, ugy ezután is pontosan **jutányos feltételek mellett** kezelte nek

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan, a leglelkismeretesebben eszközölte nek. 234

Biztosítva **12.000** korona erejéig.

TÖRLESZTÉSES

jelzálog-kölcsönök

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45

és **50** évi visszafizetésre fél éves részletekben, melyekben a kamat és a tőke törlesztése bennfoglaltatik, **500** koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad, esetleg drága kamatozásu kölcsönököt convertál a

polgári takarékpénztár részvénytársaság
NAGYVÁRAD.

256

Mindennemű
fényképészeti kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Képes árjegyzék bérme tve.

Telefonszám 181.

1091. májustól Zöldfa-utca 34. sz.
Sörház-sikátorral szemben.

40 év óta fennálló saját asztalos- és kárpitos-műhely.

Nem gyári, de kizárólag az ország és a külföld elsőrendű műhelyeiből beszerzett **fa- és vasbutorok**, valamint **kárpitozott berendezések** nagy választéku raktára

NAGYVÁRAD,
Zöldfa-u. 34. sz.

WALLERSTEIN FERENCZ

Papp György-féle
házban, a volt
Erber helyiségben.

butor nagykereskedése.

1901. májustól áthelyeztetett Zöldfa-u. 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

Elegáns háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések minden kivitelben, stilszerű szilárd, első minőségű anyagból.
Szőnyegek és butorszövetek nagy választékban. | Kárpitozott butoraim saját műhelyemben készülnek.

Lakások kárpitozását, vagyis tapétirozását elvállalom.

Legjobb gyártmányu zongorák, pianinok és tűzmentes vas- és pénzszekrények kaphatók.

Javítások gyorsan és pontosan
eszközölteknek.

A
XII-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata

110.000 sorsj. 55.000 nyerem.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió kor.

A nyeremények készpénzben fizetettnek ki.	Korona.
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 »	200000
2 »	100000
1 »	90000
2 »	80000
1 »	70000
2 »	60000
1 »	50000
1 »	40000
5 »	30000
3 »	25000
8 »	20000
8 »	15000
36 »	10000
67 »	5000
3 »	3000
437 »	2000
803 »	1000
1528 »	500
140 »	300
34450 »	200
4850 »	170
4850 »	130
100 »	100
4350 »	80
3350 »	40

55000 nyer. és jut. összegen 14,459.000

Felhívás

a XII-ik

m. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május hó 22. és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzüsszegek díjmentes átutalhatása czéljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

BUDAPEST,

IV., Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséje

óriási!

A következő főnyereményeket fizetem ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000 korona	62551. sz.
400000 »	33464. »
400000 »	11119. »
400000 »	28916. »
100000 »	42758. »
100000 »	49878. »
100000 »	87991. »
70000 »	60912. »
60000 »	17357. »
60000 »	78863. »
60000 »	82528. »
60000 »	97263. »
30000 »	6920. »
30000 »	38691. »
30000 »	90664. »
25000 »	23481. »
25000 »	30049. »
20000 »	28950. »
20000 »	33402. »
20000 »	35862. »
20000 »	44410. »
20000 »	60781. »
20000 »	78848. »
20000 »	88974. »
15000 »	57734. »
15000 »	77950. »
15000 »	82506. »

24 á	10000 K = 240000
46 á	5000 K = 230000
292 á	2000 K = 584000
599 á	1000 K = 599000
183 á	500 K = 441500

Szabott árak!

China-ezüst gyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. évi mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek, gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, disztárgyak művészies kivitelben. Nászajándékok verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst GYÜRÜK egyedüli elárúsítója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ország Sándor

zongoragyára

R.-Palota. (Budapest mellett).

Alapított 1861-ben.

121

Ajánlja a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

új orgonáit.

Elvállal javításokat a legutányosabb árak mellett.

➔ Kisebb orgonák raktáron! ➔

211 Árjegyzéket kívánatra küldök.

Szabászati tanfolyam

Tisztelettel értesitem az intelligens hölgyközönséget, hogy hatóságilag engedélyezett

szabászati és varró tanintézetet

nyitottam intelligens hölgyek részére.

Szabni, rajzolni, ruhát és fehérneműt varrni alaposan tanítok.

Mindenki varrhat magának.

Angol, francia ruhák, kosztümök, blousok és gyermek ruhák legelegánsabb kivitelben készíttetnek.

Szives pártfogást kér

özv. Eszéky Gyuláné.

186.

Uri-utca 20. sz.

Fontos az érdekelteknek tudni,
hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik,
addig hathatós már fél pohár

IGMÁNDI

KESERŰ-VIZ.

Mint kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Amellett könnyen bevehető, mert íze nem émelygős, sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:

SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél KOMÁROMBAN, üvege 60 fillér.

Minőségileg kérik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel a beszerzésnél határozottan SCHMIDTHAUER-féle Igmándi viz kérendő.

Kapható helyben minden gyógyszertár és fűszerkereskedésben. 288

Export Amerika és Angolországba.

Telefon 418.

Kerületi képviselő: **Biró József.**

Telefon 418.

Kizárólagos kosárüzlet!

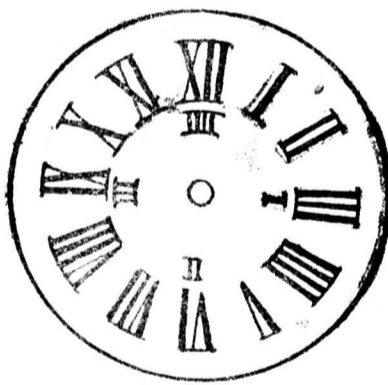
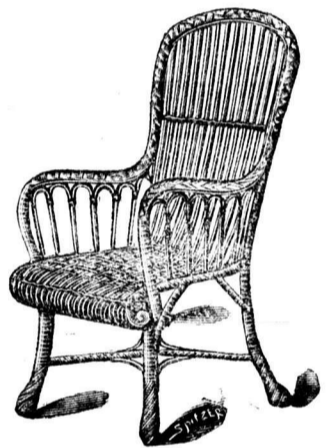
A közelgő tavaszra megérkeztek nagy mennyiségben különböző alaku kerti székek, kerti garnitúrák, utazó kosarak és mindenféle kosárárúk, melyeket eredeti gyári árakban árusítok.

Nagy választék **GYERMEKKOCSIKBAN**, különböző házi butorokban és alkalmas ajándéktárgyakban.

➔ Olcsó, szabott árak! ➔ Kiváló tisztelettel:

OPPENHEIM F. VILMOS KOSÁRÁRU KERESKEDÉSE

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Barts-ház.)

Számos kitüntetés!

Számos kitüntetés!

DADAY JOZSEF utóda

Mezey Dezső

műlakatos és toronyórás

Nagyvárad, Szent János-utca 320. sz.

Vao szerencsém a m. t. közönség b. figyelmét felhívni a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legmodernebbül berendezett

műlakatos és toronyóra műhelyhelyiségemre,

hol több kiállításon kitüntetett szerkezetű **TORONYÓRAIM** vörös fémből készült főkerekekkel s a felhuzást könnyítő, a legezlszerűbb módon alkalmazható **külön mozgó orsókkal** s a súlyemelő czinkezett vassodronyköteleket tartó vashengerekkel és ingaszabályozó csavarokkal vannak ellátva.

KÉSZ TORONYÓRAIMNAK jótállás-felelősség mellett felállítását is elvállalom melyek pontos járásáért szavatolok.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

MEZEY DEZSŐ,
műlakatos és toronyórás.

216

KECSKEMÉTY ISTVÁN teljesen ujonnan átalakított és berendezett — étterme és sörcsarnoka

Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utca sarkán.

Kerthelyiség megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy a mai kor igényeihez megfelelően berendezett

KERTHELYISÉGEK

1903. május hó 17-én, d. u. 4 órakor
ünnepélyesen megnyitom.

Megköszönve a n. é. közönség irányomban tanúsított jóindulatát és azon fogok igyekezni, hogy azt jövőben is kiérdemeljem. — Bátor vagyok megemlíteni jó hírnévnek örvendő **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim** jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

Egy jól gondozott TEKE-PÁLYA a m. t. közönség rendelkezésére áll.

Jó zenéről gondoskodva van.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

Naponta frissen csapolt MÁRCZIUSI SÖR, saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BOROK.

A B O N N E N S E K elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák

étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

Egyben van szerencsém a **vidéki utazó közönség** szíves **vendég-szobáimat** *ujjonnan berendeztem s tisztántartására különös gondot fordítok, ugyszintén*

szállóhely

is jutányos ár mellett szíves rendelkezésre áll.

Figyelem!

Miután *sajátszüretelésű boraimból* nagy készletem van, nagyobb mennyiségben is eladok. 50 litertől kezdve házhoz szállítok és 6% engedményt nyújtok. Viszont elárusítóknak nagyobb kedvezmény

Andriska Jenő

RÖVIDÁRU, NŐI- és FÉRFI
SZABÓKELLÉKEK
és DIVATÁRUK RAKTÁRA

NAGYVÁRAD, Szent László-tér 1. szám.

Ajánlja tavaszi újdonságait, u. m.

Hölgyeknek: szalagok, csipkék, ruhadiszek, nap-
ernyők, művirágok, harisnyák, zseb-
kendők, övek, bőrtáskák stb.

Csipke- és tüll-gallérok és boák!!

140

**Keztyű és
derékfűző (mieder)**

Szabóknak és varrónóknak árendemény.

Pontos kiszolgálás!

Szabókellékekben nagy választék!

Vidéki megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek.

gyári raktár!

Rövidáruban újdonságok és czélszerű különlegességek.

Egyedül álló legnagyobb
nyaraló és moly ellen biztosító vállalat.

Telefon szám: 243.

Telefon szám: 243.

Heimann Lipót és Társa

női felöltők áruháza

257

NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca.

Szücsmeistere: ZIMÁNYI ANDRÁS.

Elvállal mindennemű *szőrme-árak*, u. m.: bundák, láb-
zsákok, coliek, ruhák, szőnyegek és minden e szakhoz tartozó
árak

nyári megőrzését.

Kivánatra a megőrzésre szánt tárgyak el-
szállítatnak.

Ünnep és szombat napokon zárva.

(Lakás: Zöldfa-utca 5. sz., Grünfeld-féle ház.)

Az összes raktárhelyiségek tűzkár ellen biztosítva vannak.

Cement-, műkö-, beton- és aszfalt-ipar vállalat.

190

POLLÁK SAMU

Nagyvárad, Kert-utca 10. sz. || Kolozsvár, Szappan-utca 6. sz.

Állandóan készít: egyszerű cementlapot, sajtolt diszes mozaiklapot, csatorna-csöveket, lépcsőket, fedlapot, esőviz-folyókát és mindennemű **MŰKÖVET**, továbbá SZABADALMAZOTT HORNYOLT **FEDÉLCSEREPET**, teljesen TŰZBIZTOS szabadalmazott **gipsztáblát** válaszfalak gyors előállítására.

Elvállal jótállás mellett:

nedves lakások gyökeres **szárazzá tételét**, mindennemű **aszfaltozást, betonozást, terazzo-munkát** **művészi kivitelben.**

Ajánlkozik: járdák, szökő-kutak, csatornák, diszes fal és keramitburkolatok, aszfaltparketták stb. elkészítésére.

☛ **Költségvetés ingyen és bérmentve.** ☛

Szent László Püspök-fürdő

Nagyvárad mellett.

279

Kitünő közlekedés Nagyváradtól, vasuton fél, kocsin mintegy háromnegyed óra alatt elérhető. Váradról a nap minden órájában közlekedik vonat, mely egész a fürdőtelepig visz.

A kitünő gyógyerejű 45 C° természetes hév víz javalva van: Izomcsuznál (subacut) és idült ízületi gyulladásoknál, továbbá az ezek után visszamaradt ízületi merevségeknél. Csonthártyagyulladás és csonttörések kapcsán fellépett fájdalmak és merevségeknél. In-hüvelygyulladásnál, különféle reumatikus alapon keletkezett idegbajoknál, idegzsábák, ágyékzsábáknál (Ischias).

Különböző bőrbántalmaknál s végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, méh és méhkörüli lobok és izzadmányoknál. Belsőleg: heveny és idült gyomor-, bélbántalmaknál, májbajok, vesekövek és hólyagbántalmaknál.

Mint klimatikus gyógyhely kiválóan alkalmas lábadozók (reconvalescensek) részére, továbbá táplálkozási zavarokban szenvedőknek: vérszegénység (sápkór), következményes fejfájás és görvélykór eseteiben.

Állandó fürdőorvos:

dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1.20 koronától 7 koronáig váltakozik.

Éttermek, gyógyterem, zene- és olvasó-terem, zongora és tekeasztal. Árnyékos, kellemes park, fedett sétahelyek. Gyermekek-játszóhelyek. Lawn-tennis pályák. Sétautak. Kirándulások a közeli erdős hegyekre.

Öt tükörfürdő,
család- és kádfürdőkön kívül mór-fürdők is vannak rendszeresítve.

Kitünő zenekar. Posta, távirida és telefon állomás.

Villanyos világítás.

A püspökségi javak felügyelősége ez évtől a fürdőt házilag kezelteti.

Prospectust kívánatra küld:

az uradalmi fürdőgondnokság.

FÜLÖP ISTVÁN szállodája

étterme és sörcsarnoka

Nagyváradon, Fő-utca, a vasuti indóház mellett.

Kerthelyiség.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

Wöber szálloda kerthelyiségét
a mai kor igényei szerint átalakítottam s azt
már megnyitottam.

Megköszönve a n. é. közönség részéről irányomban tanúsított pártfogását és jóindulatát, mit *jó konyhám, tisztánkezelt italaim s előzékeny és pontos kiszolgálás* mellett szerencsém volt kiérdemelni, ígérem, hogy a jövőben is igyekeznék fogok t. vendégeim bizalmát minden tekintetben kiérdemelni.

Jó zenéről gondoskodva van.
Kerthelyiségemben egy jól gondozott, fedett *tekepálya* áll a szórakozni vágyó vendégeim rendelkezésére.

Tisztelettel
FÜLÖP ISTVÁN,
vendéglő- és szállodatulajdonos.

Naponta frissen csapolt **SÖR**, saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BOROK.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák
étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

ABONNENSEK elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a t. vidéki utazó közönség szíves figyelmét felhívni arra, hogy

vendég-szobáimat

teljesen **ujjonnan berendeztem**, tisztántartására különös gondot fordítok és a *szobá-
árokat* mérsékeltlen leszállítottam.

➡ Nagyobb mennyiségű bor megrendelésnél árkedvezményt nyújtok. ➡

Három szobából álló lakás május hó 1-től kiadó.

Első nagyváradai zálogház.

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-UTCZA 6. szám.

Pénzkölcsön 8°-ra.

Értékpapírokra és sorsjegyekre 8°-ra a legmagasabb előleget ad.

Már zálogban levő sorsjegyeket, vagy értékpapírokat kiváltunk és olcsóbb kamatra magasabb kölcsönt adunk és kívánatra napi árfolyamban azokat meg is vesszük.

Mindennemű ékszerekre, ipari és árucikkre a legkisebb összegtől a legmagasabbig legszolidabb feltételek mellett nyújt kölcsönt.

Visszafizetéseket a legkisebb részletörlesztések mellett elfogadjuk; ugyancsak vidéki megbízásokat is elfogadjuk s azokat pontosan elintézzük.

Értékpapírok, sorsjegyek és ékszerek nagy tételeinél a legmesszebb menő kedvezmény biztosítottatik.

Mindennemű ékszerek, arany láncok, arany órák, (különlegességek) gyűrűk s az ékszer szakba vágó mindenféle czikkek **legolcsóbb** bevásárlási forrása.

Diskrét kölcsön ügyletek elintézésére a kapu alatti külön bejáratnál külön terem áll rendelkezésre.

273.

Tisztelettel:

ELSŐ NAGYVÁRADI ZÁLOGHÁZ TULAJDONOSA :

KLEIN M. és FIA,

Nagyvárad, Kossuth-utca 6. szám.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Legolcsóbb zálogház Nagyváradon.

Mindenki megbánta,

a ki máshol vett vagy külföldről hozatott magának beszélőgépet és csak azután tudta meg, hogy az igazi, **LEGJOBB**

beszélőgépek csakis

Ifj. Sonnenfeld József

cégnél kaphatók

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

Gépek árai: Korona 70, 140, 240.

Hengerek, kizárólag **eredeti** felvételek, drbja 2-40. Kemény öntésű és rendkívüli erős hangú **hengerek** darabja 3 korona.

Előnyös részletfizetési feltételek! 208.

Figyelem!

Az „Amerikai áruház” olcsó árakban utólérhetetlen!

Értesíteni kívánom a t. vevőközönséget, hogy az üzlet a régi helyiségbe **Fő utca (Bazár épület)** lett visszahelyezve, a hol most a rövidáruval kapcsolatban

gyönyörű rőfös raktár lett berendezve

teljesen új, remek áruval, melynek megtekintése figyelmet érdemel.

221.

Telefon-szám: 372.

Tisztelettel

AMERIKAI ÁRUHÁZ.

Vendéglői üzlet átvétel.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, hogy az évek hosszú sora óta ismert »KÉK MACSKA« című jóhírű vendéglőt a mai napon átvettem s azt ujonnan átalakítva nyitottam meg.

A midőn vendéglőmet a közönség szives pártfogásába ajánlom, minden czélszerű ujitással kívánok vendégeimnek szolgálni és pedig kitűnő magyar főzésű villás reggeli, ebéd és estebéd, válogatott terjedelmes étlap választékban.

Mindig friss csapolású első minőségű

Dréher-sör.

Kitűnő és tisztán kezelt váradi és érmelléki borok. Abonnensek a legszolidabb árak mellett kitűnő ellátásban részesülnek.

A legpontosabb és figyelmes kiszolgálást, valamint a legjutányosabb árak felszámítását biztosítva, a legszeleesebb körü pártfogást kéri

mély tisztelettel

288.

Leitner Ferencz,
vendéglős.

**Üdvari árnyékos kerthelyiség mindig
felterítve.**

Szőlőgazdasághoz Raffia (szőlőkötő-fonal), rézgálicz, kénpör, ojtó pamut a legolcsóbb árban.

ÉRTESÍTÉS Szabó és Hajnal

fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz, vadász- és lisztkereskedéséből

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

(Dr. Grosz-ház)

a Széchenyi szállodával szemben.

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Igen tisztelt vevőinknek szives tudomására adjuk, hogy a néha Jakab Imre-féle B.-Püspöki termésborait megvettük s azokat az alábbi jegyzett árakban árusítjuk:

Jakab-féle (Bakator 1870. évi 1 l. 80 kr
Muskotály 1870. évi 1 l. 80 kr.
Körösvölgyi 1900. saját termés 1 l. 40 kr
Rislingi 1901. évi saját termés 1 l. 36 kr
Körösvölgyi 1902. saját termés 1 l. 30 kr.

Vidékre és a kik a fogyasztási adóra kiegyeztek, literenkint 8 krajczárral kevesebbet fizetnek.

Nagy választék mindennemű **csukorkák és csokoládékban.**

Helybeli megrendelések házhoz, vidéki megrendeléseket pedig a helybeli állomáshoz díjtalanul kiszállítjuk.

Tisztelettel

117

SZABÓ és HAJNAL.

Egyedüli lerakata (Olasziban) a hírneves Weyrauch Chr. és Tsától spirítusz szobupadló-lacknak kilója 1 frt.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
5 " "	30000
3 " "	25000
5 " "	20000
5 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4850 " "	80
3850 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. **Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecstült vevőink.**

Az egész világ legesélydusabb SORSJÁTÉKA a mi m. kir. szab. adalmazott osztály-sorsjátékunk, mely rem-sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy **55,000**

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek **fele nyer** a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. --

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervezetű betéjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — 75 vagyis 1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$) > 1.50 > 3.— >
egy fél ($\frac{1}{2}$) > 3.— > 6.— >
egy egész ($\frac{1}{1}$) > 6.— > 12.— >

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

1. é. MÁJUS hó 22-ig,

mely napon a **HUZÁS MEGKEZDŐDIK** bizalommal **HOZZÁNK** küldeni.

Török A. és Tsa bankháza

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete!

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:
Fő üzlet: VI., Teréz-körút 46 a.
Fiókok: 1. Váci-körút 4.
> 2. Múzeum-körút 11.
> 3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháznak Budapest.

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához darab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Az korona összeg { utánveendő postautalvánnyal küldöm } A nem kívánt tör-
{ mellékelve bankjegyekben (bélyegeken) } lendő

Pontos cím:

Hirdetések felvételnek a legjutányosabb árban e lap kiadóhivatalában.